

વૃષભવિજય સમગ્ર પુસ્તકો અમારે ત્યાંથી મળશે.

શ્રીકૃષ્ણાચર

૬૨૫૬

પાઠ

આપીત ૪ થી

૨૨૨૬

સને ૧૯૧૬

॥ શ્રી કૃષ્ણાય નમઃ ॥

વૃષભવિજયના
નિત્ય નિયમના
મુખ્ય પાઠ.
તથા
ધોળ.

શ્રીવલ્લભાચર

૭૭૭

પાઠ

૨૦૦૦

૨૨૨૬

સંવત ૧૯૭૫

શ્રીવલ્લભાચર, મુળપુર, શ્રીચમુનાદક, ૪૦ પદ. ધોળ,
શ્રી સર્વોત્તમ પાઠ, ધોળ, વેડસ, મન્થા ગોપીગીત, શ્રી નવરત્ન ધોળ, વગેરે.
છાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
લલ્યુભાઈ છગનલાલ દેસાઈ.
અંગ ધોળ, ખતરી ધોળ—અમદાવાદ.

શ્રી "ભા.વોદ્ય" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં બેઠાલાલ દેવદાસ દેવેને
છાપ્યું. ખાડીયા—અમદાવાદ.

કીંમત. ૦-૩-૦

- ૧ મંગલાચરણ.
૧ શ્રી વલ્લભાખ્યાન.
૧૮ મુલપુરુષ.
૨૫ શ્રીયમુનાદ્રક.
૨૭ શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ.
૪૩ શ્રીયમુનાજીનાં ધોળ.

- ૪૬ શ્રીસર્વોત્તમ સ્તોત્ર
૫૦ શ્રીપોડશ અન્થો.
૭૨ શ્રીગોપીગીત,
૭૫ શ્રીસર્વોત્તમ ધોળ,
૭૮ શ્રીનવરત્ન ધોળ,

અમારા તરફથી પ્રકટ થએલાં પુસ્તકો.

- ૧ વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો
(આવૃત્તિ ૩ જી) ૧-૦-૦
૨ વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ ભાગ ૨ નો ૧-૧૨-૦
૩ નિત્યનિચમતા પાઠ તથા ધોળ (આવૃત્તિ ૪ થી) ૦-૩-૦
૪ શ્રી ગોકુલનાથજીના ૨૪ વચનામૃત (આવૃત્તિ ૨ જી) ૦-૨-૦
૫ બ્રહ્મસંખંધ કાવ્ય (આવૃત્તિ ૨ જી) ૦-૬-૦
૬ શ્રી ગોકુલેશજીનાં ધોળ તથા પદ સંગ્રહ ૧-૦-૦
૭ શ્રી કૃષ્ણસ્તોત્ર રતનાકર ૦-૧૨-૦
[મુળ શ્લોક સાથે ગુજરાતી ભાષાન્તર.]
૮ ૮૪ વૈષ્ણવની વાર્તા ૨-૦-૦

[ગુજરાતી ભાષામાં મોટા અક્ષરથી.]

- ૯ શ્રી સર્વોત્તમ સ્તોત્ર બેટ
૧૦ શ્રી પુરુષોત્તમ સદ્ગુણ નામ સ્તોત્ર ૧-૪-૦
(મુળ શ્લોક સાથે ગુજરાતી ભાષામાં ભાષાન્તર)
૧૧ શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા. ૧-૮-૦

(તત્ત્વદિપિકા, અમૃત તરંગીણીના આશય સાથે.)

છપાય છે!

છપાય છે!

- ૧૨ શ્રી ગોકુલેશજીનું જીવન ચરિત્ર ૧-૪-૦
૧૩ વીર્યવાતીનો દેવાલ ૧-૦-૦
૧૪ શ્રી વમુના સ્તોત્ર રતનાકર. ૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાર્પઢ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઝિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૨૧૦

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ લોહપુલકોન, નિઝ્ય વિદ્યમન
પાઠો તથા પાઠે

વિપય

॥ ओङ्कारोपनिषत् ॥

मंगलाचरणम्.

मायावादिकरीन्द्र दर्प दलने नास्ये दुराजोद्धत ।
श्रीमद्भागवताख्य दुर्लभ सुधा वर्षेण वेदोक्तिभिः ॥
राधा बल्लभ सेवया तदुचित प्रेम्णोपदेशैरपि ।
श्रीमद्बल्लभ नामधेसदृशो भावीन भूतो स्तूपि ॥

॥ अथ श्रीवल्लभाख्यान प्रारंभः ॥

(परमभक्त गोपालदासः कृत)

नवाध्यान

आध्यान १ लु.—राग केदारो.

वंदु श्रीविठ्ठलवर सुंदर, नवधनश्याम तमाल;

जगति तल उद्धार करेवा, प्रगट्या परम दयाल.

श्रीपुरुषोत्तम स्वबन्धु कीडा, लीला द्विज तनुधारी;

स्यत द्विपस गिरिवर कर धार्यो, वासव वृष्टि निवारी.

- તે પ્રગથ્યાનું કારણ કહીયે, જે સુરતાં મન આણો.
કરો કૃપા હું કરું વિનતી, પોતાનો કરી જાણો. ૩.
- વ્યાપક રૂપ અદ્વૈત બ્રહ્મ જે, તેજોમય કહેવાય;
આર્ય પંથ અધિકારી સુનીજન, તે માંહે લય થાય. ૪.
- અક્ષર આદ્ય અખંડ અનુપમ, ઊપમા કહી ન જાય,
અસ્તિ વસ્તુ સહુકો મલી બોલે, નિગમ નેતિ નેતિ ગાય. ૫.
- નિર્ગુણનો નિર્દેશ અટપટો, રસના શી પેરે કહીયે;
રૂપ વર્ણ વપુ દ્રષ્ટ પદારથ, ત્યાં એકો નવ લહીયે. ૬.
- તેહ થકી પુરુષોત્તમ અળગા, લીલા અચળ વિહાર;
બ્રહ્મજ્ઞાની ને મુક્તિ મારગી, સ્વપ્ને નહિં વ્યવહાર. ૭.
- જ્યાં શ્રીવૃન્દાવન આદ્ય અચળ શશિ, શરદ રેન બહુ વેશ;
બનદેવી પદ કુમકુમ સુખ સુખ, પરસે રંગ વિશેષ. ૮.
- જ્યાં સરિતા ચામીકર મણિ ગણ, ઉભય બદ્ધ સોપાન;
કમલ કુમુદ નાના અલિ સુંદર, મધુરં કરે ત્યાં ગાન. ૯.
- કનકલતા માલતી મલ્લિકા, વિવિધ કુસુમ મકરંદ;
શીતલ પવન ઝકોરે લહેરે, પરસે અતિ આનંદ. ૧૦.
- પદ્મરાગ મરકતમણિ સ્ફટિક, શ્રીગોવર્દ્ધન સોહે;
બ્રહ્મ રૂદ્ર ત્યાં કોણ બાપડા. શ્રીહરીનું મન મોહે. ૧૧.
- નાના પક્ષીની શબ્દ માધુરી, શોભા તણો નહીં પાર;
વિવિધ પ્રકારે જુજવા કહેતાં, ગ્રંથ થાય વિસ્તાર. ૧૨.
- શ્યામા શતદલ નયન સુંદરી, યુથ તણો નહીં ભાર;
અનેક રાસમંડલ રચના રચિ, ખેલે શ્રી નંદકુમાર, ૧૩.

- એણી પેરે નિત્ય નવલી લીલા, ઘોષ વાદ્યઝંકાર;
અંગ સ્વેદ મકરંદે મોહ્યા, મધુપકરે ગુંબર. ૧૪
- એ પ્રભુને મન ઇચ્છા ઉપની, જશ થાવા વિસ્તાર;
અધિકારી પાખે એ વાણી, નહિં કેને ઉચ્ચાર; ૧૫
- ભૂલંગેથી સૃષ્ટિ નીપની, અતિ સુંદર પ્રહ્લાંડ;
ચોદલોક નાના વૈચિત્ર્યે, ભૂમંડલ નવખંડ.
- પરપોતાની વ્યક્તિ કરેવા સૃષ્ટિ તે દ્વિધા પ્રકાર;
દૈવી આસુરી બે ઊપબવી, પ્રભુ મન કરી વિચાર. ૧૭
- ભક્તિ સુંદરી ને માયા દાસી, બે મૂરત પ્રગટાવી;
તેમાં પહેલી નખશિખ સુભગા, શ્રીહરિને મનભાવી. ૧૮
- કૃપા કટાક્ષે હુવા અક્ષરમાં, ઉપન્યા સત્વ અનંત;
ભક્તિ લીન હુવા સૌભાગી તે વૈષ્ણવ ગુણવંત. ૧૯
- બીજી કટાક્ષે જે જન ઉપન્યા, માયામાં થયા લીન;
કર્મજડ આસુર અન્ય ઉપાસક, ભજન ધર્મથી હીન. ૨૦
- એણી પ્રકારે સૃષ્ટિ દ્વિધાગુણ, મિશ્રિત ચાલી ભય;
ભક્તિમારગી જીવ સ્વતંત્ર, કેવળ ભક્ત ન થાય. ૨૧
- શ્રી પુરૂષોત્તમે વળી વિચાર્યું હવે પ્રકાર શો કરિયે;
મારી સેવા અને કથારસ, નિરૂપવા તનુ ધરીયે. ૨૨
- ભક્ત જીવનાં ભાગ્ય વિસ્તર્યા, ઇચ્છા કરી હરિ સાર;
તેણે હેતે આપો પેં પ્રગટ્યા, શ્રીવલ્લભરાજ કુમાર. ૨૩
- પૂર્ણ પ્રહ્લ શ્રીલક્ષ્મણ સુત, પુરૂષોત્તમ શ્રી વિકૃલનાથ;
શ્રી ગોકુળમાં પ્રકટ પદાર્થો, સ્વજન કીધા સનાંશ ૨૪

આખ્યાન ૨ જી—રાગ રામકલી.

શ્રી લક્ષ્મણ સુત શ્રી વલ્લભરાયજી;
 સ્મરણ કરતાં હુષ્કૃત જાયજી; ૧
 કલિજન તરવા નહિં અવર ઉપાયજી;
 યજ્ઞ પુરૂષ હરિના શ્રુતિ ગુણ ગાયજી. ૨

ગાય શ્રુતિ ગુણરૂપ અહર્નિશ ધરી ધ્યાન વિચાર;
 આનંદરૂપ અનુપમ સુંદર, પામે નહીં કોઈ પાર. ૧
 પ્રાણપતિ પ્રાકૃત્ય કારણ, કાંઈક કહું મતિમંદ;
 હર સુર વિધાતા નવલહે, સાક્ષાત પ્રહ્લાનંદ, ૨
 શ્રી વૃન્દાવનચંદ્ર મુખરૂચિ, અગ્નિ તે અવતાર;
 દ્વિજ તિલક ત્રિભુવન નામ નિરૂપમ, રૂપ અંગીકાર. ૩
 દેવલોક હાંડુલી વાગીયાં આનંદ કરેરે નિઃશંક;
 અસુર તિમિર ઉચ્છેદવા, ભૂવી વલ્લભદેવ મયંક. ૪
 પૂરણ પુરૂષ પ્રમાણ પંથા, વ્યાખ્યાતા વેદાન્ત;
 અન્થ સર્વે રસરૂપ કીધા, પોતાને સિદ્ધાન્ત. ૫
 રસિક રસના રસિક વાણી, જાણી નર (સર્વ) નવખંડ,
 ઉર્ધ્વ પંથે સ્વયંશ પ્રસર્યો, વાધીયો પ્રહ્લાંડ. ૬
 એક પ્રહ્લાંડે જેનો યજ્ઞ ન માયો, તેના હુવા કોટી અનંત;
 તોય ત્યાં થકી વાધીયો, જઈ વશ્યો મુખ ધીમંત, ૭
 અતુલ અમલ ઉદ્યોત ઉદ્યો, ભૂતલ દ્વિજ માર્તંડ;
 ભક્તિ મારગ કેસરિ ગજ, માયિક મત શતખંડ. ૮

- દિગ્વિજય દશ દિશાએ કીધો, પરિકમાને વ્યાજ;
તિર્થ સકલ સનાથ કીધાં ચરણ રેણુ સમાજ. ૬
- પત્રાવલંબે પંડિત જીત્યા, માયિક મત માતંગ;
શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ બ્રહ્મ સ્થાપ્યા, જેનાં રૂપ કોટિ અનંગ, ૧૦
- સ્વમારગ સ્થિર સ્થાપવા, આપવા લજનાનંદ;
નામ આપ્યાં જીવને, શુભ મિષ્ટ મુખ મકરંદ. ૧૧
- અનેક જીવને કૃપા કરવા, દેશાંતર પરવેશ; (પ્રવેશ)
કોમલ પદ જ્યાં કમલ વિલસે, ધન્ય કહું તે દેશ. ૧૨
- અંગ અંગ કલિંગ કેકટ, માગધ મારૂ સૂર સિંધ,
તે તામસના અધ હયાં, પ્રતાપ પદરજ ગંધ. ૧૩
- કનક સ્નાન શત મણ સૂવર્ણે, કરાવ્યું મહીપાળ;
તે મૂકી વેગે ચાલીયા, રાય દ્રષ્ટિ ન પાછી વાળ. ૧૪
- દક્ષિણ પ્રભુજી પાઉંધારિયા, પાંડુરંગ શ્રી વિકૃલનાથ;
નેત્ર મલતાં વાત કીધી, વચન દીધું હાથ. ૧૫
- વચન નિશ્ચયે શ્રીનાથે માગ્યું કીધી શ્રી વલ્લભજીશું વાત;
અમનેતો ઇચ્છા એહ છે જે, હું નંદન તમે તાત. ૧૬
- તે પુરૂષોત્તમ પ્રગટશે, શ્રીવિકૃલરૂપ નિધાન;
નેત્ર કમલે નાના લાવે, દેશે ભક્તને સનમાન. ૧૭
- ત્યાંથી શ્રી વૃન્દાવન પાઉંધારિયા, જ્યાં મધુપ કરે ઝંકાર;
કુસુમ દ્રુમ નવ મલ્લિકા, મકરંદનો નહિ પાર. ૧૮
- તરૂ તમાલ અતિ શોભતાં, હેમ જ્યુથીકા સંઘોડ;
લલના તે સુભગા લટકતાં, હીંડ તે મોડા મોડ. ૧૯

- તાન ધુનિ મુનિ મયુર રૂપે, સાંભળે ધરી ધ્યાન;
નિત્ય લીલા ગાન શ્રવણે, કરે તે મધુપાન. ૨૦
- કુંજ સદન સોહામણું, શોભા તણે નહિ પાર;
વિવિધ રાસ લીલા કરે વ્રજમાં, ખેલે શ્રીનંદકુમાર. ૨૧
- રંગે તે રમતા દીઠડા, બલદેવ શ્રીગોવિંદ;
તે પુત્રભાવે પ્રગટશે, મન ઉપન્યે આનંદ. ૨૨
- બલદેવ શ્રી ગોપીનાથ કહીએ, શ્રી વિઠ્ઠલ નંદનંદ;
તે વેદ પંથ વિસ્તારશે, જન આપશે આનંદ. ૨૩
- ત્યાંથી કેશીઘાટ પાઉંધારીયા, કહિ કથા તત્ત્વ સમાધિ;
રસપુંજ પુરુષોત્તમ પ્રમાણ્યા, સરસ્વતિ તણ આધિ ૨૪
- ગિરિરાજને આશ્વાસ દીધો, ધરી કોમલ ચર્ણુ;
હરખે તે સામા આવીઆ, શ્રી ગોવર્ધન ઉદ્ધરણ. ૨૫
- હુળીમળીને આલીયા, ચરણાટ જ્યાં નિજધામ;
નવરંગ નાગર પ્રગટિયા, મનપુરવા બહુ કામ. ૨૬
- તત્ત્વ સંખ્યાયે કહ્યાં, પદ સાર માંહે સાર;
હવે કાંઈ એક સ્તુતિ કરે શ્રી વલ્લભરાજ કુમાર. ૨૭
- આખ્યાન ૩ જુદું—રાગ ધનાશ્રી.
- આ પોષ મધ્યાન્હે નોમે શ્રીનાથજી, શ્રીઅક્ષાજી ઉર ઉપન્યે આનંદ;
આ ચંદ શ્રી વૃન્દાવન તણે પ્રગટીયો એ.
- આ સૌભાગ્ય મુંદરી મલી ધવલ ગાયે, મુકાચે રૂડા કંઠના નાદ;
આલ્હાદ ઉપન્યે તે અંગોઅંગ ધણેએ. ૨

- આ સુતિકા સદન સોહામણું, શોભા રૂડી લેહેરડે જાય;
આ 'વાજા' વાગે તેણે સમેતણાં એ. ૩
- આ સર્વસ્વ દાન તેણે સમે, કરેરે શ્રી વલ્લભજી ઉદાર;
સુકુમારસુત ઉદયો શ્રવણે સુણી એ. ૪
- આ પાતાળે શેષ નાગ રીઝીયા, ઉપર ઈન્દ્રાદિક દેવ;
તતખેવ સુણી નિશાન વજડાવીયાં એ. ૫
- આ બ્રહ્મા મહાદેવ મુનિ હરખીયા, વરખીયા કુસુમ સમૂહ;
આ મોહ ટાળ્યો જગતના જીવનો એ. ૬
- આ સિદ્ધ ગાંધર્વ રેગુણી અપસરા, ઉલટીયા નૃત્ય ને નાદ;
આલ્હાદ ભર્યા શ્રી વલ્લભજીએ માનીયાં એ. ૭
- આ નિગમ સામ આખા સહસ્રશું, કરેરે લલ્લા નિર્ધોષ;
આ ઘોષપતિ હાગવદી લેટતાં એ. ૮
- આ વેદ વિહિત કૃત્ય સર્વ કીધાં દીધાં બહુ પેરે ગૌદાન;
આ માન સું સ્વજન સંતોષીયા એ. ૯
- આ કનક કચોળાં કુમકુમ ભર્યાં, અક્ષત દ્વાર્ ભર્યાંરે સુથાળ;
આ માળ પારિજાતની મહમહે એ. ૧૦
- આ તોરણ પર્ણ સહકારનાં, ધરણી ચંદન તણાં નીર;
આ વીર શ્રી ગોપીનાથ શ્રી વિકૃલ પ્રગટીયા એ. ૧૧
- આ દધિ દુધ ઘૃત મધુ માંડવે; શેરડીયે વહેરે સુગંધ;
આ સુગંધે મોહ્યા અલિકુલ આવીયા. ૧૨
- આ સુત માગધ સાધુ સર્વે મળ્યા, મળીઆ છે માંહોમાંહે;

- ઉત્સાહ લયાં કેા કેાને બાણે નહિ એ. ૧૩
- આ શુકદેવ સખળ આનંદિયા, વંદિયા શ્રીવલ્લભજીના ચરણ;
ગિરિધરણુ શ્રી ભાગવત માર્ગ નીરખશે એ. ૧૪
- આ સકલ કલા કલ્પીકાળમાં કલ્પદ્રુમ પ્રગટિયો આજ;
આ કાજ મન વાંછિત પુરવા એ. ૧૫
- આ તૈલંગ તિલક ત્રિભુવન ધણી, મણી મરકત ધનવાન;
સમાન રૂપ નિરખતાં કેા નહિ એ. ૧૬
- આ ગણુક ગર્ગાદિક આવિયા, ભાવિયા દીયેરે આશિષ;
આ જગદીશ શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રકટિયા એ. ૧૭
- આ ધવલ ધન્યાશ્રી ગાન જે કરે, ઉચ્ચરે શ્રી વિકુલજી અવતાર;
સારસ્વત લીલા તે જન લહે એ. ૧૮
- આ દાસનો દાસ બાય વારણે. બારણે રહ્યો રે ઉત્સવ જીએ;
કેા એક ેલગવદી તે સમે એ. ૧૯

આખ્યાન ૪ થું—રાગ ભુપકલ્યાણ.

- તે પદ વંદુ શ્રી વલ્લભનંદજી, ત્રિભુવન મંગલ પરમાનંદજી;
સકળ જીવનો ટાળ્યો દ્રંદજી, જગમાં વ્યાપ્યો મુખ મકરંદજી.
- ઢાળ—સુખદ વંદુ શ્રીવલ્લભસુતના, પદાંબુજ સુકુમાર;
નિગમ રહસ્ય વિચાર કીધો, સકળ જન નિસ્તાર— તે પદ. ૧
- બ્રહ્મકુલ હરિ અવતર્યા તે, ટાળવા ભૂમિ ભાર;
શ્રીનાથ શ્રીવિકુલ નામ નિરૂપમ, વૃન્દાવન શ્રંગાર— તે પદ. ૨
- એક રસના કેમ કહું ગુણ, પ્રકટ વિવિધ વિહાર,

૧ કેા એકલ ગ્યવાન તે સમે અથવા કેા નહિ ભાગ્યવાન તે સમે.

નિત્ય લીલા નિત્ય નૌતમ, શ્રુતિ ન પામે પાર— તે પદ. ૩
 સકલ શાસ્ત્ર પ્રમાણુ બોલે, સાર માંહે સાર;
 તત્ત્વ માંહે તત્ત્વ ત્રિભુવન, લક્ષ્મીનો આધાર— તે પદ. ૪
 સર્વ અંગોઅંગ રસ ભર્યા, રસ ભર્યાં લોચન ચાર;
 ચલણુ વલણુ બોધવ્યા, હૃદે ભાવ અનેક પ્રકાર— તે પદ. ૫
 મુખ મુગંધે મોહ્યા અલિ સકળ તે, આવી કરે ઝંકાર;
 સરસ વચન ઉચ્ચાર માત્રે, સંશયનો પરિહાર— તે પદ. ૬
 નામ વ્યાજે પ્રગટ કીધો, મુક્તિ શત્રુકાર;
 ભુજદંડ પરસે ભય હર્યાં, એવા નાથ અમિત ઉદાર— તે પદ. ૭
 સ્વ સ્વરૂપ અર્થે પ્રોજ્યા, કૃત હુતા જે સંસાર;
 રાજ કાળે જોડીયા જન, ઉચ્ચાવચ નર નાર— તે પદ. ૮
 આગળ અંશે પ્રકટિયા જે, અન્ય કહ્યા બહુવાર;
 શ્રી યશોદા ઉત્સંગ લાલિત. પુરણ અતિ સુકુમાર— તે પદ. ૯
 અનેક ધર્મ કહ્યા પ્રભુજીએ, નિગમને અનુસાર;
 ગિરિરાજધરણુનો તાપ ટાળ્યો, શ્રી લક્ષ્મણુ સુત નિરધાર— તે પદ. ૧૦
 પોતે તે પ્રાગટ્ય પોતાતણો, યશ તણો કર્યોરે ઉચ્ચાર;
 પોતે અંગોઅંગ સુખદ શોભા, સદન અંગીકાર— તે પદ. ૧૧
 સ્કંધ સંખ્યાએ કહ્યાં પદ, શ્રી ભાગવત રસરાજ;
 લક્ષ્મીજન પદરજ પ્રતાપે, સકલ સરીયાં કાજ— તે પદ. ૧૨

આખ્યાન ૫ મું—રાગ સામેરી.

(અનીહારે) શ્રી વિઠ્ઠલ સુખકારી, નામે નિષ્પાપ થાય નરનારી;
 દુર્ગતિ સકલ નિવારી, પ્રગટયા શ્રી વ્રજપતિ રાસ વિહારી. ૧

માયિક મત જેણે ખંડ્યો, ભક્તિ મારગ જેણે બહુ પેર મંડ્યો.
 ઉત્પથ જન સર્વે દંડ્યો, મુરખ હેત કુશળ વેતંડ્યો. ૨
 વદન સુધારક બેતે, વચન રસિક રસ રાસ ઉઘોતે;
 નવ જળ ઘનવપુ પોતે, સરસ સુધારસ કીધા પ્રભુ હોતે. ૩
 ભક્તિપક્ષ દૃઢ કીધો, વચન સુધારસ જન શ્રુતિ પીધો;
 અર્થ સકલ તેનો સીધો, તે લીલા માંહે તાણીને લીધો. ૪

દાળ-જે લીલામાં અંગીકાર કરીયોરે, તેનો સકલ તાપ નિસ્તરીયોરે;
 જેને શ્રીવિકૃલનાથ વિચારેરે, તેને પ્રગટ પદારથ ચારે. ૫
 ઉપરાંત ભજનકૃણ આપેરે, વ્રજમંડળ સ્થિર કરી સ્થાપેરે,
 તેને દેવમુનિ સર્વે ગાયેરે, તેનો સર્વ ઉપરાંત સુહાયેરે; ૬
 તેને કાળ કર્મ નવ ખાંધેરે, યમ તે શિર ધનુષ્ય ન સાંધેરે;
 એવો માર્ગ શ્રીવલ્લભ વરનોરે, જ્યાં નહિ પ્રવેશ વિધિ હરનોરે. ૭
 જ્યાંહાં નિત્ય રાસ બહુ પેરેરે, મધ્ય નાયક નિરતત ઘેરેરે,
 જ્યાંહાં રતન જટિત તટ સરિતારે, ત્યાં નવ પલ્લવ ભુમિ હરિતારે. ૮
 જ્યાંહાં યુવતિ યુથ બહુ માંયેરે; શ્રીજી સ્યામલ વર્ણ સુહાયેરે. ૯
 એણીપેરે શ્રીગુસાંઈજીને જાણેરે. જાણી અહનિશ ગાય વખાણેરે;
 જે જીવ જાતિ હોય કોયરે, તેને તત્ક્ષણ સર્વ સુખ હોયરે. ૧૦
 સેવકજન દાસ તમારોરે, તેનો રૂપ વિયોગ નિવારોરે. ૧૧

આખ્યાન ૬ હું—રાગ પરજ.

સગુણ સ્નેહી શામળા બહાલા, અહનિશ દર્શન આપોજી;
 પરમ સુખ દેવાને કાજે વ્રજમંડલ સ્થિર કરી સ્થાપોજી. ૧

- શ્રીવલ્લભ કુંવર કોડામણા, તમારું નામ નિરંતર લીજેજી; ૨
- રૂપ સુધારસ માધુરી તે, લોચન ભરી ભરી પીજેજી. ૨
- તે પદ ક્યારે દેખીશું, જે ગોધન પૂઠે ધાયજી. ૩
- મનસુંદરી સુખ પામીને તે, વારંવાર અઘાયજી. ૩
- દીવસે સર્વ શ્યામા મળી, રસરૂપ તવ જશ ગાયેજી; ૪
- ગોપ મંડળી મધ્ય દેખીને, વારંવાર સુખ થાયજી. ૪
- વાસર નિર્વાહ એમ કરે, સખી સાયંકાળે પેખેજી; ૫
- અલકમુખ ખુરરજ લાગી તે, કમલ ભ્રમર વિશેખેજી; ૫
- ગોપબાલક મંડલી મધ્ય, રંગ અનેક ઉપજાવેજી; ૬
- મત્ત ગજગતિ મલપતા તે, શ્રીગોકુળમાં આવેજી. ૬
- લોચન ભૂંગ પીયે ઘાગું તે, પ્રગટ સુખ મકરંદજી; ૭
- કમળપત્ર શી આંખડીતે, જોઈ જોઈ ટાળ્યો દંદજી. ૭
- જોતાં તૃપ્તિ ન ઉપજે પ્રભુ અધર સુધારસ પાયેજી; ૮
- ભુજલતા લીડી લામિનીના, દિવસ તાપ ખુઝાવેજી. ૮
- પૂરણ સુખ દઈ ગોષ્ઠમાં પ્રભુ, આઘેરા પાઉધારેજી; ૯
- યશોમતી લે લામણાં સુતને, નીરાંજન ઉતારેજી. ૯
- વસાંચલ સુખ રજ પોંછીને સકલ રૂપ નિહાળેજી; ૧૦
- ઉલી થાય રોમાવલી કર, કોમળ અંગ સંભાળેજી. ૧૦
- કરી પેરે પેરે વારણાં સુતને, સદન માંહે પધરાવેજી; ૧૧
- સુંદરી ગૃહ કારજ મિષેવલી, નિરખવાને આવેજી. ૧૧
- ઉખળાદક સાંધો લેળીને, અંગ અંધોળ કરાવેજી. ૧૨
- અંગવસ્ત્ર કરી સ્વચ્છ વપુને, પછે તેલ લગાવેજી. ૧૨

- વિવિધ વસન સુગંધ ને ભૂષણ, કુલ અંબોડે ફાવેજી;
 કણ્ઠણતો નહાલો લાડકડો તે, ભોજન શાળાએ આવેજી. ૧૩
- શ્રીરાધા અધર સુધા વિના પિયુને, ખીજું તે કાંઈ નવ લાવેજી;
 પ્રાતઃ પધારે ને નિશાએ આવે. પ્રીત નવી ઉપજાવેજી. ૧૪
- માતાનું મન રંજવા પ્રભુ, આરોગ્યા બહુ સ્વાદેજી;
 સુગંધ ખીડી કર ધરીને, ઉઠ્યા નૂપુરને નાદેજી. ૧૫
- સકળ પ્રજામાં પોઢીયા કરે, વિવિધ રસ સુખ દાનજી;
 એ લીલા મહારે મન વસો જે, ભક્ત માગે માનજી. ૧૬
- શ્રી વિકૃલ દ્વિજરૂપ તમારી, લીલા એણીપરે ઝાઝીજી;
 એાળવ્યે કેમ ચાલશે જે પ્રીત અમશું ઝાઝીજી. ૧૭

આખ્યાન ૭ મું—રાગ સામેરી-

આપસેવા કરી. શીખવે શ્રીહરિ, ભક્તિ પક્ષ વૈભવ સુદૃઢ કીધો;
 આપની લીલા જે વદન પોતે કહી, ઉચ્ચાર આનંદ અધિક દીધો. ૧
 વેદદધિ મધ્ય નવીનત જે ભજન રસ, મથિત માધુરી જીવે શ્રવણે પીધો;
 તકસમ કર્મપથ સ્નેહ રસહીનજે, સ્વેત જાણી વિમુખ તાણી લીધો. ૨
 એ ચરણ શરણ વિના લોક દશચારમાં, કહોને કેનો કાંઈ અર્થ સીધો;
 શું કહું ચતુર થઈ થઈ અને વિસ્તરે, ભજે નહિં પશુ જેમ વિષય કીધો ૩
 બોલ વદલલ સુવન વિમલ વાણી જેની, ગતિ બ્રહ્માદિ દેવે ન જાણી;
 નંદનંદન રૂપે રાસલીલા કરી, પોતે ન ઉચ્ચરી છાની રાખી;
 દિવસ એકાદની ઉત્તરાકુંવરપ્રતિ, વ્યાસનંદન વિમલ વદન ભાખી.
 બ્રહ્માદિ મહામુનિ અતિ જ્ઞાનપારંગત, તે મધુસિંધુની કહીયે માખી;
 ન કોય હુવો ન હોય એ રૂપ સમ, તેના સકળ નિજ નિગમ સાખી.

એ પ્રભુ રસ પુંજ ભૂમિપર રૂચિ કરી, ભાગ્યહીન જીવજેણે કણિષ્ઠા ન ચાખી;
 તેને દેવ ઉપર રહ્યા ધિક્કાર ખોલે, મંદમતિ કહી અને નિંદા દાખી. ૭
 વિબુધ વાંછે વાસ વસુમતિ ઉપરે, શ્રીવલ્લભ કુંવરની ટેહલ કરવા;
 ઘોષથી વેગે પાઉં ધારિયા ગિરિભણી, શ્રીગિરિરાજધરણુનો તાપ હરવા ૮
 કુલદેઈ લય્યા વાસન વાધા તણાં, વિવિધ ભૂષણુ તે અંગ ધરવા,
 તુરંગ ચાલે વાયુ વેગે ઉતાવળો, જાણે નૌકા ચાલી સિંધુ તરવા. ૯
 દિવસ એકાધર્મનો વિરહતે યુગ સમો, નિરાંજન મિથે રૂપ હૃદય ધરવા;
 જીવને એ કૃત્ય નિત્ય પ્રતિ ક્ષણુ ક્ષણુ શ્રીવિકૃલનાથ એવા ઉચરવા. ૧૦
 રૂપ બેઉ એક તે ભિન્ન થઈ વિસ્તરે, વિવિધ લીલા કરે ભજન સાર;
 વિવિધ વચનાવલી નયન સેને મીલી, સંજ્ઞા સૂચવે નિશિ વિહાર. ૧૧
 વિવિધ મુક્તાવલી પાટ સુત્રે કરી, ગલસરી શોભિતા કરે શૃંગાર;
 વિવિધ કુસુમાવલી અથિત હાથે કરી, એક એકને કંઠે આરોપે હાર. ૧૨
 વિવિધ મેવા ભોગ મધુર મિષ્ટાન્ન રસ, રસમંસ્થા અર્પે તે બહુ પ્રકાર;
 વિવિધ ખીડાં સુગંધી કર્પૂર એલચી, લવિંગ પુંગી અને ખેર સાર. ૧૩
 વ્યંજન શિતલ વાયુ મુકર કરકમલ ધરી, દેખાડતાં મોહે સકલ સંસાર;
 અહર્નિશ ધ્યાન શ્રી વિકૃલાધીશનું, સકલ કલિમલ દુરિત કોટીક્ષાર. ૧૪
 એ પ્રભુ ભુવિ પ્રકટ વિપ્રવર તનુધરી, દીઠડે ત્રિભુવન તણાં ચિત્ત ચાલે.
 હાવભાવાદિક કોટી કોટી કરે, મદન જ્વર વ્યથા તે વેગે ટાળે. ૧૫
 જાળરંદ્રે સખી જાણે ચિત્રે લખી, વાંછિતા નાથની છખી નિહાળે;
 કમલ અંજન મીન મધુપ જ્યાં ત્યાં થકાં, વક્રલોચન પ્રાંત પાછાં વાળે ૧૬
 દાસનો દાસ ભણે સકળ સજ્જન મુણે, શ્રીવિકૃલ આપનું ખિરદ પાળે ૧૭

આખ્યાન ૮ મું—રાગ ધનાશ્રી.

લલિત મનોહર, શ્રી વલ્લભ સુવન મુખાણ;	
નખશિખ સુંદર પ્રજ જન જીવન પ્રાણ.	૧
વદન કાંતિ જાણે ઉદયા કોટિક ભાણ;	
દ્વિજકુલ મંડન, પ્રગટયા પુરુષ પ્રમાણ.	૨
નામ નિરુપમ, ઉચરે સકળ કલ્યાણ;	
તેના આખી, ચારે વેદ પુરાણ.	૩
અસુરહણેવા, બ્રહ્મવાદ કરપાણ;	
ભક્તિ કરે સહુ, વાજંતેરે નિશાણ.	૪
વૈષ્ણવ જનને, આપે પદ નિવારણ;	
મારગ મુકતો, કોઈ ન માગે દાણ,	૫
ચરણ આખડી, વંદે રાણોરાણ;	
સરસ કીધા, જે હુતા પ્રેત પાષાણ.	૬
હતિત પતિતનું, જીઓ તમે પ્રકટ એધાણ;	
શેષ સહસ્ર મુખ, ઉચરે જેનાં વખાણ.	૭
ઐદ દોકમાં, વસ્તે જેની આણ;	
ત્રાસ તિમિરનું, જાણે સકલ વિહાણ,	૮
અધર્મ સકલનું, પેરે પેરે કીધું વિત્રાણ;	
ધર્મ સકલનું, પ્રભુજીએ કીધું ત્રાણ.	૯
અન્નમુખ કીધા, જે હુતા બ્રષ્ટ અજાણ;	
નિર્ભય કીધા, શિરપર ધરી નિજપાણ.	૧૦

નિગમ તત્વરસ યશ લય્યાં, અમૃત સંધાન;

રૂપ સુંદરતા શું કહું નહિં કે એ સમાન. ૧૧

કૃપા કરી હરિ, રાખી બહુ વિધિ કાન;

સેવક જનને, રાખી લ્યો એહલાણ. ૧૨

દાળ-એવા તે ગુણ નિધી નાથ ગાતાં, બ્રહ્મહત્યાદિક અઘ ટળે;

લીલા તે લહરી સિંધુ ઝીલે, રાસ રસિકને જઈ મળે. ૧૩

નિઃસાધન જન હિત કરેવા, શ્રીનાથ વિકૃલ આવિયા;

વ્રજમાં તે હીંકે મલપતાં તે, વ્રજ સખી મન લાવીયા. ૧૪

કમળ નેણે અમૃત વેણે, વાક્ય માધુરી રેડતા;

વેદાધ્યયન મિષે ભુજ ચલણે કરી, શોભે સૌને તેડતા. ૧૫

રંગેતે રમતા રસલય્યાં, પ્રભુ ઘોષમાં લીલા કરે;

અધિક અધિક પ્રતાપ પૂરણુ, યશ દશોદિશ વિસ્તરે. ૧૬

ભાંતિ ભાંતિ લીલા કરે પ્રભુ, સાત સ્વરૂપ સોહામણા;

એક એકથી અધિક શોભા વ્રજ સખી લે લામણા. ૧૭

પેરે પેરે પરિવાર સોહે, દેવ મોહે નિરખતાં;

રેડત્સાહ આનંદ ઉલટીયો તે, કુસુમ વરખે હરખતાં. ૧૮

પ્રતિ સદન શોભા અતિ ઘણી, ભણી વેદ વદને ન બળય;

મકરંદ માતા બ્રમરગુંજે, પક્ષી નાદ સોહાય. ૧૯

અંતઃપુર લીલા કરે સખી, સકલ જન સંતોષતા;

બાણે મત્ત માતંગ છુટયો, નૂપુરને નિરઘોષતા. ૨૦

હારકંકણ કંઈ ભુષણ, નાદ નાના હિંડતા,
 ગાન ગાયે સ્વર સુહાએ, શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને પોઢતાં. ૨૧
 સંધ્યા સમે શૃંગાર નૌતન-કુલ ગુંથે સૌ મલી,
 સદન શોભા નિરખતાં તે લક્ષ્મી મન પામ્યાં રળી. ૨૨
 વાસ વાંછે વ્રજ વસેવા એણીપેરે સુખ પામવા;
 શ્રી પુરુષોત્તમ ઉત્તમ વરને, સમે જોઈ શિર નામવા. ૨૩
 લીલાને અનુસાર કલરવ. કુજતા દિજ શોભતા;
 સ્વ સ્વભાવ ત્યાગી ધ્યાન રાગી, કોઈકે ભાવે લોભતા. ૨૪
 સહચરી રતન સુકંઠ નાદે, ગાન સુયશ પ્રકાર;
 રસિક જન મન સહચરી, મલિ કરે તે ઉચ્ચાર, ૨૫
 એણીપેરે લીલા કરે, શ્રી વલ્લભરાજ કુમાર;
 ભક્તજનના કોડ પૂરો, આપો ચરણ વિહાર. ૨૬

આખ્યાન ૯ મું—રાગ ખિલાસ.

નિત્ય પ્રિત ક્ષણ ક્ષણ સમરીયે, શ્રી વલ્લભનો પરિવારે રસના;
 શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રગટિયા, જગત કરેવા ઉદ્ધારે રસના. ૧
 કલિમાં કારણ એક એ, બીજું સર્વે ભૂમિનો ભારે રસના,
 એ વિના બીજું સરવે બાદલું, ચૌદલોક શાશુગારે રસના. ૨
 શ્રી ગોપીનાથજી સોહામણા, મણિ મરકત ધનવાનરે રસના;
 સુખદાતા લઘુ આતના પૂરણ પુરુષ પ્રમાણરે રસના. ૩
 કમળલોચન કંઠણા ભર્યાં, શ્રી વિકૃલ સુખ રાસરે રસના;
 દીઠડે તાપ ત્રિવિધ ટળે, સ્મરણ માત્ર અઘનાશરે રસના. ૪

- શ્રીગિરિધર નર ભૂષણ, આત સકળ ધુરિધારરે રસના; ૫
વક્તા વેદ શાસ્ત્રતાણા, શ્રીભામિનીજી ભરતારરે રસના.
શ્રીગોવિંદજી આનંદમય, ધર્મ સકલનું ધામરે રસના;
શ્રીરાણીજી રંજન રૂડલા, ભક્ત સકળ વિશ્રામરે રસના. ૬
શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાલુડા, સુંદર ભીનલે વાનરે રસના;
કમળ લોચન કમળાપતી, છબી નહિં કેા એહ સમાનરે રસના. ૭
શ્રીગોકુલપતિ અતિ ગુણુનિધિ, તાત તણેા પ્રતિબિંબરે રસના;
શ્રીચાવંતીપતી પ્રેમશું, શોભા સકલ કુટુંબરે રસના. ૮
શ્રીરઘુપતિ અતિ ગજગતી, રતિપતિ કરૂં બલીહારરે રસના;
શ્રીજનકી જીવન એ સદા, મધ્યમણિરત્નમય હારરે રસના. ૯
શ્રીયદુપતી જીવન જગતના, સદા મન પ્રસન્ન ઉદ્ધાસરે રસના,
નાહ તે શ્રીમહારાણીજી તણા, મુખમાધુરી વિલાસરે રસના. ૧૦
શ્રીધનશ્યામજી સિંચે સુધા, જીવન સકલ પ્રદ્વાંડરે રસના;
નાહ તે શ્રીકૃષ્ણાવતી તણા, લીલા નિત્ય અખંડરે રસના. ૧૧
લક્ષ્મી સત્યભામા બેહુ, અગ્રજની અનુહારરે રસના;
શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યા, સેવ્યા વિવિધ પ્રકારરે રસના. ૧૨
શોભા યમુના કમલા દેવકા, જેને સાત બાંધવ સૌભાગ્યરે રસના;
એમના ચરણ સ્મરણ કરી, શ્રીવિકુલ પદ રજરતિ માગ્યરે રસના.
પુત્ર પૌત્રાદિક સુખ શું કહું, જો તું મુખ માંહે એકરે રસના;
શ્રી વિકુલ કલ્પદ્રુમ ફળ્યો, તેની શાખા પ્રસરી અનેકરે રસના. ૧૪

ઇતિ શ્રીવલ્લભાખ્યાન સમાપ્ત.

અથ શ્રીમદ્રોસ્વામી શ્રીદ્વારકેશજી કૃત.

મૂલ પુરુષ પ્રારંભ.

રાગ ખિલાવલ.

સુખ પુરુષ નારાયણ યજ્ઞ, શ્રુતિ અવતાર ભયે સરવજ્ઞ;
શાખા તૈત્તરીય ગોત્ર ભારદ્વાજ, તૈલંગકુલ ઉદિત દ્વિજરાજ
(છંદ) દ્વિજરાજ તેં હરિ આય પ્રકટે, સોમયજ્ઞ ક્રીયો જખેં;
કુંડતેં હરિ કહી ખાની, જન્મકુલ તુહારે અખેં.

અકિત તતક્ષણ ભયે સખજન, એસી અખલોં ભઈ કખેં;
સુનતહી મન હરખ કીનો, ધન્ય ધન્ય કહયો સખે.

૧

તિનકે પુત્ર ભયે ગંગાધર, તિનકે ગણપતિ સુત વલ્લભવર;
શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટ અનુભવટેવ, શુદ્ધ સત્વ જ્યોં શ્રી વસુદેવ.

(છંદ) સત્વગુણ વિદ્યા પયોનિધિ, વિશદ કીર્તિ પ્રકટઈ;
ગામ કાંકરવારમેં રહી, જાતિ સખ હરખિત ભઈ.

પર્વ પર સકુટુંબ લેકેં, ચલે પ્રાગકું સાથ લેં;

સ્નાન દાન દીવાય દ્વિજકું, ચલે કાશી પાતલે.

૨

કછુક દીન રહીકે ચલે સખ દક્ષણ, આનંદીત તતુ સકુન સુલક્ષન;
અંધારણ્ય મહીં જખ આયે, એલમાગારૂ ગર્ભ શ્રવિત જતાયે.

(છંદ) શ્રાવંભનિ ચલે તહાં તેં, નગર ચૌડા મેં ખસે;
જગતમેં આનંદ ફેલ્યો, દશ દિશા માનો હસે.

એન હે સુનિ ચલે કાશી, ફેર વહિ ખન આવહિ.

અગ્નિ ચૌધા મધ્ય ખાલક, દેખી સનમુખ ધાવહિ.

મારગ દિયેં જની જીવ માતા, લિયે ઉચ્છંગ મોહે દિયોહો વિધાતા
તાત સુનત દૌરી કંઠ લગાયે, તિહિ છિન મંગલ હોત બધાયે.
(છંદ) મંગલ બધાયો હોત તિહુંપુર, દેવ દુહુંલી જાજહિ;
જોતસીકો લગ્ન પૂછત, પ્રથમ સમયો સાધહી.

ધન્ય સંવત્ પંદ્રહા, પેંતીસ માધવ માસહેં;
કૃષ્ણ એકાદશી શ્રીવલ્લભ પ્રકટ વદન વિલાસહે.

૪

શ્રીવલ્લભકું લે આયે કાશી, સુંદર રૂપ નયન સુખરાશી;
સાત વરસ ઉપવિત ધરાયે, તખતે વિદ્યા પઢન પઠાયે.
(છંદ) પઢે ચારેં વેદ અરૂ, ખટશાસ્ત્ર મહિના ચારમેં;
તાતકું અચરજ લયો, યહ કોન રૂપ વિચારમેં.

નીંદ આઈ કહ્યો પ્રભુ, સંદેહ કયોં તુમ કરતહોં.
પ્રથમ જાની લઈહેં સો, પ્રકટ જોનો અખ લયો.

૫

જગપરી કહ્યો પત્નિ આગેં, યે હેં પૂરણ બ્રહ્મ અનુરાગે;
શ્રીમુખ બચન કહે શ્રીવલ્લભ, માયા મત ખંડન લયે સુલલ.
(છંદ) સુલભતેં દક્ષિણ પધારે, ચારે વરસકો વપુ ધરેં.

દેખ મામા હરખકેં આદર કીયો આવો ધરેં.

વિધાનગર કૃષ્ણ દેવરાજ, બહુત મતહી જતાં મીલે;
જીતકેં કનકાલિષેકસું, પઢે આવત ઇહાં પહિલે.

૬

રામાનુજ અરૂ મધ્વાચાર્ય, વિષ્ણુસ્વામી રનિમાહિત્ય હરિભજ;
શંકરમેં અનુસરત ચોરમત, યુક્તિ બજતેં જાજ સખજ અતિ.

૧ હાલનું વિજયનગર (જુઓ અમારું “વિવિધ યોગ તથા પદ
સંગ્રહ ભાગ ૧ લો.” ૨ નિમાવત.

(છંદ) સખળ સુન આપુહી પધારે, દ્વારે પહુંચે જખે;
 બ્રત્ય દૌરી પ્રતાપ બરન્યો, રાય આવો ઇહાં અખે.
 રાય આય પ્રણામ કિનો, સલામેં જી પધારિયે;
 સુનહો બનતી કૃપાસાગર, દુષ્ટ મતહિ વિહારીએ. ૭
 ગજ ગતિ ચાલ ચલે શ્રી વલ્લભ ઇનકી કૃપા ભયે સખ મુલભ;
 રવિકે ઉદય કિરણ જ્યોં બાઢી, તૈસી સલા પાંત ઉઠી ઠાડી.
 (છંદ) ઠાડે સખ સ્તુતિ કરે જખ, કિયો માયામત ખંડન;
 શબ્દ જે જે હોત સખ મુખ, ભક્તિ પંથ ભુવ મંડન.
 સ્તુતિ કરેં દ્વિજ હાથ જોરેં, રાય મસ્તક નાવહી;
 પરમ મંગલ હોતહેં, કનકાલિષેક કરાવહીં. ૮
 પાછે જલસોં ન્હાય બિરાજે, વિનતિ કરી રાયેં મન સાજે;
 દ્રવ્ય સખે અંગીકૃત કરિયે, પ્રભુ બોલે ચહ નાંહી અહિયે.
 (છંદ) અહિયે નાહિન સ્નાન જલવત્ બાંટ સખકો દીજીયે;
 બાંટ દીનો કરી બીનતી મોહિ શરણુ જી લીજીએ.
 કૃપા કરકે શરણુ લીનો, થાર ભરી મહોરે ધર્યો;
 'સમ લેકેં' કહ્યો દૈવી, દ્રવ્ય અંગીકૃત કર્યો.
 તહાંતે પંઢરપુરજી સિધારે, શ્રીવિકૃલનાથ મિલનકોં પધારે;
 બીમરથી કે પાર મિલે જખ દોઉ તનમેં આનંદ બઢ્યો તખ.
 (છંદ) બઢ્યો આનંદ કરી બીનતી, આપકોં ચહ શ્રમ લયોં;
 કહી શ્રી વિકૃલનાથજીનેં મિત્રતા પથ પ્રગટિયો.

૧ આ સાત મહોરનાં નેપુર કરાવ્યાં છે જે હાલ સૂધી પણ શ્રી-
 નાથજી અંગીકાર કરે છે.

ફેર શ્રી ગોકુળ પધારે, નિરખ ચમુના હરખડી;
સંગ દમલાદિક હોતે, તિનપેં કૃપારસ ખરખડી. ૧૦

એક સમે ચિંતા ચિત્ત આઈ, દેવી કિહિંબિધ જાની જાઈ;
આસુરીસોં સખ મિલિત સદાઈ, લિન્ન હોય સો કૌન ઉપાઈ.
(છંદ) લિન્નકો જખ ચિત્ત ધર્યો, તખ પ્રભુ પધારે તિહિં સમે.
મધુર રૂપ અનંગ મોહિત, કહત સુધ કીને હમેં.

કરો અખતેં બ્રહ્મકો સંબંધ દેવી સૃષ્ટિસોં;
પાંચ દોષ ન રહે તાકે, નિવેદન કરો વૃષ્ટિસોં. ૧૧

વચન સુની હરખે શ્રીવલ્લભ, ચહ આજ્ઞા તે પરમ અતિ સુલભ;
કંઠ પવિત્રા લે પહેરાયે, મિસરી ભોગ ધરી મન લાયે.

(છંદ) ભયો લાયો ચિત્તકો તખ, પુષ્ટિ પથકું અનુસરે,
શરણુ જે આવત નિરંતર, કાલ ભયતેં ના ડરે.
પ્રકટ સખ લીલા દિખાવત, નંદ નંદન જે કરી;
અવનિપર પદ પદ્મ રાખી, પરિક્રમા મિષ ઉર ધરી. ૧૨

ફેર પંઢરપુર જખ આયે, શ્રી વિકૃલનાથ કહી મન લાયે;
કરિ વિવાહ બહુ રૂપ દિખાયો, મેરો નામ સુવનકો ધરાયો.
(છંદ) ધરો ચિત્તમેં ખાત ચહ, કાશી વિવાહ જી હોયગો;
મેં કહ્યો દ્વિજ આય ખીનતી, કરે ચરણુ સમોયગો.

આય વહાંતે વિવાહ કીનો, અધિક મંગલ તખ ભયો;
નામ ધર્યો શ્રી મહાલક્ષ્મી, દેખી જોરિ દુઃખ ગયો. ૧૩

પરિક્રમા ત્રીજી ચિત્ત આઈ, નિકસ ચલે શ્રી વલ્લભરાઈ;
આડખંડમેં પ્રભુને જતાઈ, અખડેં મોહિ મિલો મનભાઈ.

(છંદ) મિલેંગે હરિદાસપે, જહાં તીન દમન કહાવહી;
ઈંદ્ર નાગ જી દેવ દમન, સો મેરો નામ જતાવહી.

ફેરકે જળ વ્રજ પધારે, પાંચ સેવક સંગહે;
સદ્ હે આન્યોરમે, તહાં દારપે ઠાડે રહે.

૧૪

સદ્ કહે સ્વામિ કછુ ખેહે, મેઘન કહિ સેવકો લેહે;
ઈતને પ્રભુ ગિરિ ઉપર બોલે, લાઇ નરો દૂધ અનબોલે.

(છંદ) બોલી નરો ચહ પાહુને આયે તીનહીંકો બેઠારિયે;
પ્રભુ કહત મોહે બેર લાગત, ભલી ચિત્ત બિચારીયે.

લે ગઈ પય ધ્યાય આઇ, દેખ શ્રીવલ્લભ કહ્યા;
બચ્યો હે કછુ હમે દીજે, બોલ પેહેલોહી ગહ્યો.

૧૫

દેખ નરો બોલી હાં વારી, નામ દીજીયે ગર્વ પ્રહારી;
નામ દીનો પૂછી વે કહોં હે, કહિ પર્વતપર બચ્યો તહાંહે.

(છંદ) તહાં દેખે પ્રાણપતિ તબ, હુલસિ દોઉ તન કુલહી,
વહી સમે સુખ કહિ ન આવે, પંગુ ગતિ મતિ ભુલહી.

હસિ કહ્યો સકુટુંબ આવો, નિકટરહી સેવા કરો;
માની વચન પ્રમાણ કીનો, સાસુરે દિશ પગ ધર્યો.

૧૬

કછુકે દિન રહી સંગલે આયે, બસે અડેલમે નિજ હરખાયે;
સંવતપંદ્રહા સડસઠ આયો આસો વદી દ્વાદશી શુભ ગાયો.

(છંદ) ગાયો શ્રી ગોપીનાથજી, જળ જન્મ લીનો આયકેં.
બાનિ બલકો રૂપ હરખિત, દેતદાન બઢાયકે.

ફેરકે ચરણાટ આયે, કછુકે દિન રહે જાનકે;
ધન્ય સંવત્ પંદ્રહા, ધન બહોતરા શુભ માન કેં.

૧૭

પૌષ કૃષ્ણ નૌમી જળ આઈ, ઘર ઘર મંગલ હોત બધાઈ;
 શ્રી વિકૃલનાથ જન્મ લયો, સુનિકે, કહત ફિરત આનંદ ગુણ ગનિકે
 (છંદ) આનંદ બાઢ્યો ચહું દિશા, છબિદેખ શ્રીવલ્લભ હસે;
 બેઉ કછુ મુસકાય ચિતયે, દોઉ હસન મેરે મન વસે.
 તિલક મૃગમદ છિયો હરખિત, કહાંલોં ગુણ ગાઈએ;
 કૃપાતેં ઉછલિત નિજરસ, છિપત નાંહી છિપાઈએ. ૧૮

શ્રી ગોકુલમેં વાસ સુહાયો, રૂકિમણી પદ્માવતી પતિગાયો;
 શ્રીગિરિવરધર જિનહીં છબીલો, શ્રીનવનીતપ્રિય અરવીલો.
 (છંદ) પ્રિય શ્રી મથુરેશ શ્રી વિકૃલેશ શ્રી દારિકેશણ;
 શ્રી ગોવર્દનધર શ્રી ગોકુલચંદ્રમા શ્રી મધુરેશણ.
 શ્રી મદન મોહન અષ્ટ ઇંદ્રિય વિધી, રમણ શ્રી વિકૃલનાથકે,
 તાતકે ચિત્ત જાની સેવા, વિસ્તરી સખ સાથકે. ૧૯
 પંદ્રહસેં સત્તાણું કાર્તિક, વિમળ દ્વાદશી મંગળ નિત ઢિંગ;
 પ્રથમ પુત્ર પ્રગટે શ્રી ગિરિધર, ષટગુણ ધર્મી ધર્મ ધુરંધર.
 ઉર્જા શામલ અષ્ટમિ શુભ, ગુરૂ સુદીન પ્રકટે જામે;
 ઋતુ વિયત શૃંગાર આશ્વિન, અસિત તેરસ બ્રાજહી;
 શ્રી બાલકૃષ્ણજી મહા પરાક્રમી, વેસુખ સોલે રાજહી. ૨૦
 કવિસહ સુદિ સાતેં શ્રી ગોકુલપતી, યશ સ્વરૂપ માળા સ્થાપિત રતી;
 સોરહસેં અગ્યારહ કાર્તિક સિત, અર્ક બુધ રઘુનાથ શ્રીસહિત.
 (છંદ) હેતુ નિજ અભિધાન પ્રકટે, તાત આજ્ઞા માન કે;
 તિથી કલા બુધ મધુ છઠ, વિમલ જ્ઞાન બખાનકે.
 શ્રી યદુનાથ પ્રકટે રહ્યો વિરહ શ્રી ઘનશ્યામ સ્વરૂપકે,

સહ કૃષ્ણ તેરસ રવિજ રિશ્વ, સત કળા શ્રીવિકૃલ ભુપકે. ૨૧
 ભામિની, રાની, કમળા, બખાની, પારવતી, જાનકી, મહારાંની;
 કૃષ્ણાવતિ મિલિ સાતો કહાયે યહ અલૌકિક રૂપ મહા યે.
 મહા અલૌકિક અમ્બિકુલ સખ અલૌકિક અષ્ટ છાપહે,
 અલૌકિક સખ ભક્તજન જો, શરણુ લીને આપહે;
 યથામતિ કહુ બરનિઆઈ, જાનિયો યહ દાસ હેં;
 શ્રી દ્વારકેશ નિરોધ માગે, યહી ફલકી આસ હેં.

इति श्री मूल पुरुष संपूर्ण.

अथ श्री यमुनाष्टक.

નમામિ યમુનામહં સકલસિદ્ધિદેતું મુદા ।
 મુરારિ પદ પંકજ સ્પુરદમન્દરેણુતકટામ્ ।
 તટસ્થનવકાનનપ્રગટભોદપુષ્પામ્બુના ।
 સુરાસુરસુપૂજિતઃ સ્મરપિતુઃ શ્રિયં બિભ્રતીમ્ ॥ ૧ ॥
 કલિન્દગિરિમસ્તકે પતદમન્દપૂરોજ્જવલા ।
 વિલાસગમનોદ્ધસત્ પ્રકટ ગડશૈલોન્નતા ॥
 સઘોષગતિદંતુરા સમધિરૂઢદોલોત્તમા
 મુકુન્દરતિવર્દિની જયતિ પદ્મબન્ધોઃ સુતા ॥ ૨ ॥
 ભુવં ભુવનપાવની મધિગતામનેકસ્વનૈઃ ।
 પ્રિયાભિરિવ સેવિતાં શુકમયુર હંસાદિભિઃ ॥

तरंगलुङ्कं कणुप्रकटमुक्तिकावालुका ।
 नितम्भतटसुन्दरीं नमत कृष्णतुर्यं प्रियाम् ॥ ३ ॥
 अनंतशुभ्रभूषिते शिवविरञ्चिदेवस्तुते ।
 घनाघननिसे सदा ध्रुव पराशराक्षीष्टदे ।
 विशुद्धमथुरातटे सकलगोपगोपीवृत्ते ।
 कृपानलधिसंश्रिते भम मनः सुभं लावय ॥ ४ ॥
 यया यरणुपद्मल मुररिपोः प्रियंलावुका ।
 सभागमनतोऽलवत् सकल सिद्धिदा सेवताम् ॥
 तथा सदृशतामियात् कमलल सपत्निवयद्धरि ।
 प्रियकलिन्यया मनसि मे सदा स्थीयताम् ॥ ५ ॥
 नमोस्तु यमुने सदा तव यरित्रमत्यद्भुतं ।
 न नतु यमयातना लवति ते पयः पानतः ॥
 यमोऽपिलगिनी सुतान्कथमुहन्ति दुष्टानपि ।
 प्रियो लवति सेवनात् तव हरेर्यथा गोपीकाः ॥ ६ ॥
 भमास्तु तव सन्निधौ तनुनवत्वमेतावता ।
 न दुर्लभतमा रतिमुररिपौ मुकुन्दप्रिये ॥
 अतोस्तु तव लालना मुरधुनी परं संगमात् ।
 तवैव लुपिकीर्तिता न तु कदापि पुष्टिस्थितैः ॥ ७ ॥
 स्तुतिं तव करोति कः कमललसपत्नि प्रिये ।
 हरेर्यदनुसेवया लवतिसौभ्यमाभोक्षतः ॥
 ध्यं तव कथाधिका सकलगोपिकासंगम ।
 स्मरश्रमजलालुलिः सकलगात्रणैः संगमः ॥ ८ ॥

તવાષ્ટકમિદં મુદા પઠતિ સૂરસૂતે સદા ।
 સમસ્તદુરિતક્ષયો ભવતિ ચૈ મુકુન્દે રતિઃ ॥
 તથા સકલસિદ્ધયો મુરરિપુશ્ચ સંતુષ્યતિ ।
 સ્વભાવવિજયો ભવેદ્વદતિ વક્ષભઃ શ્રીહરેઃ ॥ ૬ ॥

इति श्रीमद्रवल्लभाचार्य विरचितं श्रीयमुनाष्टकं संपूर्णम्.

—o!?!o—

અથ શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ.

પદ ૧ હું. રાગ રામકલી.

પ્રિયસંગ રંગભરિ કરિ કલોલે;	પ્રિય૦
સખનકે સુખદેન, પીયસંગ કરત સેન;	
ચિત્તમે તળ પરત ચેન, જળહી ખોલેં.	પ્રિય૦
અતિહી વિખ્યાત, સળ ખાત ઇનકે હાથ;	
નામ લેત કૃપા કરે અતોલેં,	
દરસકરિ પરસકરિ ધ્યાન હિયમેં ધરે;	
સદા વ્રજનાથ ઇનસંગ ડોલે.	પ્રિય૦ ૨
અતિહિ સુખકરન, દુઃખ સખનકે હરન,	
એહી લીનો પરન દે ઝકોલેં;	
એસી યમુને જાન તુમ કરો ગુન ગાન;	
રસિક પ્રિતમ પાએ નગ અમોલે.	પ્રિય૦ ૩

પદ ૨ જી.

શ્યામ સુખધામ જહાં નામ ઇનકે;	શ્યામ.
નિશદિના પ્રાણપતિ આયે' હિયમે' બસેં;	
જેઈ ગાવે સુજશ ભાજ્ય તિનકે.	શ્યામ. ૧
ચેહિ જગમે' સાર, કહત વારંવાર,	
સખનકે આધાર, ધન નિર્ધાનનકે;	
લેત યમુને નામ દેત અલે પદ દાન;	
રસિક પ્રિતમ પ્રિયા બસ જી ઇનકે.	શ્યામ. ૨

પદ ૩ જી.

કહેત શ્રુતિસાર નિર્ધાર કરિકે.	કહેત.
ઇન બિના કોન એસી કરે હે સખી;	
હરત દુઃખદ્રંદ, સુખકંદ બરખે.	કહેત. ૧
બ્રહ્મસંબંધ જખ હોત ચા જીવકો,	
તખહિં ઇનકી ભુજ વામ ફરકે;	
દોરિકરિ સોરકરી જય પિયસોં કહે.	
અતિહિ આનંદ મનમેંજી હરખેં.	કહેત. ૨
નામ નિર્મોલ નગ લે કોઉ ના શકે.	
ભક્ત રાખત હિયે હાર હરકે;	
રસિક પ્રિતમ જીકી હોત જાપર કૃપા,	
સોઈ શ્રીયમુનાજીકો રૂપ પરખે.	કહેત. ૩

પદ ૪ થું.

મેનભરિ દેખિ અખ ભાનુ તનયા	નેન.
--------------------------	------

કેલિ પિયસોં કરે ભ્રમર તખહિં પરે;

શ્રમજલ ભરત આનંદ મનયા.

નેન૦. ૧

ચલત ટેઠી હોહિ, લેત પિયકો મોહી,

ધન બિના રહત નહિ, એક છિનયા.

રસિક પ્રિતમ રાસ કરત યમુના પાસ,

માનો નિર્ધનનકી હે જી ધનયા.

નેન. ૨

પદ ૫ મું.

શ્યામસંગ શ્યામઠે રહિરિ શ્રીજમુને.

શ્યામ૦

સુરતશ્રમખિંદુતેં સિંધુસી વહિ ચલી;

માનો આતુર અલી રહી ન ભવને.

શ્યામ૦ ૧

કોટિ કામહિં વારોં, રૂપ નેનન નિહારો,

લાલ ગિરિધન સંગ કરત રમને;

હરખિ ગોવિંદપ્રભુ નીરખી ધનકી ઓર,

માનો નવદુલહની આઈ ગવને.

શ્યામ૦ ૨

પદ ૬ કું.

ચરણપંકજરેણુ શ્રી જમુનેજી દેની.

ચરણ૦

કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારણુ કારન;

કાટત પાપ અબધાર પેની.

ચરણ૦ ૧

પ્રાણપતિ પ્રાણસુત, આયે ભક્તન હિત,

સકલ મુખકી તુમ હો જી શ્રેની;

ગોવિંદ પ્રભુ વિના રહત નહિ એક છિનું,

અતિહિ આતુર ચંચલ જી નયની.

ચરણ૦ ૨

પદ ૭ મું.

શ્રીયમુનાસી નાહીં કોઉ ઓર દાતા.

શ્રીય૦

ને ઇનકી શરણુ જાતહે દોરીકે;

તાહિકોં તીહિં છિનુ કરિ સનાથા.

શ્રીય૦ ૧

એહિ શુન ગાન રસખાન રસના,

એક સહસ્ર રસના કયોં ન દઇ બિધાતા;

ગોવિંદ પ્રભુ તન મન ધન વારને,

સબહિકો જીવન ઇનહીકેજી હાથા.

શ્રીય૦ ૨

પદ ૮ મું.

શ્રી જમુના જસ જગતમેં જોઈ ગાવે.

શ્રીજ૦

તાકે આધીન ઠહે રહત હેં પ્રાણપતિ;

નેન ઓર બેનમેં રસજી છાવે.

શ્રીજ૦ ૧

વેદ પુરાનિક બાત યહ અગમ હે,

પ્રેમકો લેદ કોઉ ન પાવે;

કહેત ગોવિંદ શ્રીજમુનેકિ જાપર કૃપા,

સોઈ શ્રીવલ્લભકુલ શરણુ આવે.

શ્રીજ૦ ૨

પદ ૯ મું.

ધાય કે જાય જો શ્રીયમુના તીરે.

ધાય૦

તાકિ મહિમા અબ કહાંલગ બરનિયે,

જાય પરસત અંગ પ્રેમ નીરે.

ધાય૦ ૧

નિશ દિના કેલિ કરત મનમોહન,

પિયાસંગ લક્તનકી હે જી લીરે;

છીતસ્વામી ગિરિધન શ્રીવિકૃલ,
ઇન ખિના નેક નહિ ધરત ધીરે.

ધાય૦ ૨

પદ ૧૦ મું.

જા મુખતે શ્રીયમુને ચહ નામ આવે,
તાપર કૃપા કરે શ્રીવલ્લભ પ્રભુ;
સોઇ શ્રીજમુનાજીકો લેદ પાવે.

જા મુ૦

જા મુ. ૧

તન મન ધન સખ લાલ ગિરિધરનકો,
દેકે ચરન જખ ચિત્ત લાવે,

છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રી વિકૃલ;
નેનન પ્રગટ લીલા દિખાવે.

જા મુ. ૨

પદ ૧૧ મું.

ધન્ય શ્રીયમુને નિધી દેનહારી,
કરત ગુનગાન અજ્ઞાન અધ દૂર કરિ;
જાય મીલવત પ્રિયા પ્રાનખ્યારી,
જનકોઇ સંદેહ કરો ખાત ચિત્તમેં ધરો,
પુષ્ટિપંથ અનુસરો, સુખજી કારી;
પ્રેમકે પુંજમેં, રાસ રસકુંજમે.

ધન્ય. ૧

તાહી રાખત રસરંગ ભારી.

ધન્ય. ૨

યમુને ઓર પ્રાણપતિ પ્રાણ ઓર પ્રાણસુત,
ચહું જન જીવપર દયા ખિચારી;

છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રી વિકૃલ,
પ્રિતકે લીયે અખ સંગ ધારી.

ધન્ય. ૩

પદ ૧૨ મું.

શુભ અપાર મુખ એક કહાંલો કહિયે,
તને સાધન ભને નામ શ્રીજમુનાજીકો;
લાલગિરિધરનવરતખડિં પૈયે.

શુભ.

શુભ૦ ૧

પરમ પુનિત પ્રીતિકી રીતિ સખ બનિકે,
દઢ કરી ચરણ કમલ જી ગ્રહીયે;
છીતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રી વિકૃલ.
એસી નિધિ છાંડી અખ કહાં જી જૈયે.

શુભ૦ ૨

પદ ૧૩ મું.

ચિત્તમેં શ્રીજમુના નિશદિન જો રાખો.

ચિત્ત૦

ભકતકેવશ કૃપા કરતહે સર્વદા;
એસો શ્રીજમુનાજીકો હેજી સાખો.

ચિત્ત૦ ૧

જો મુખતેં શ્રીજમુને યહ નામ આવે,
સંગ કીજે અખ બાય તાકો;

ચતુર્ભુજદાસ અખ કેહેતહેં સખનસો.
તાતેં શ્રીજમુને જમુને જી ભાખો.

ચિત્ત૦ ૨

પદ ૧૪ મું.

પ્રાણપતિ વિહરત શ્રીજમનાકૂલે,
લુખ્ધમકરંદકે ભ્રમર જ્યોં ખસ ભયે;
દેખી રવિઉદય માનો કમલ ફૂલે,
કરત ગુંબર મુરલીજી લે સાંવરો,
સન્નત વ્રજવધુ તન સુધિ જી ભૂલે,

પ્રાણ૦

પ્રાણ૦ ૧.

ચતુર્ભુજદાસ જમુને પ્રેમસિંધુમે;
લાલગિરિધરન અબ હરખી ઝુલે.

પ્રાણ. ૨

પદ ૧૫ મું.

વારંવાર શ્રીજમુને ગુણ ગાન કીજે.

વારં.

એહી રસનાતેં જો નામરસ અમૃત;

ભાગ્ય જાકે હેં સોઈ જી પીજે.

વારં. ૧

ભાનુતનયા દયા અતિહી કરૂણામયા;

ઇનકી કરિ આસ અબ સદાઈ જીજે;

ચતુર્ભુજદાસ કહે સોઈ પિયાપાસ રહે,

જોઈ શ્રીજમુનાજીકે રસ જી ભીજે.

વારં. ૨

પદ ૧૬ મું.

હેતકરી દેત શ્રીજમુને વાસ કુંજે.

હેત.

જહાં નિસ વાસર રાસમેં રસિકવર,

કહાં લગ બરનિયે પ્રેમ પુંજે.

હેત. ૧

થકિત સરિતાનીર, થકિત વ્રજ વધુ ભીર;

કોઈ ન ધરત ધીર મુરલી સૂનીજે;

ચતુર્ભુજદાસ જમુને પંકજ જાનિ,

મધુપકીનાઈ ચિત્ત લાય ગુંજે.

હેત. ૨

પદ ૧૭ મું.

ભક્તપર કરી કૃપા શ્રીજમુને એસી.

ભક્ત.

છાંડી નિજ ધામ વિશ્રામ ભૂતલ કિયો,

પ્રગટલીલા દિખાઈ જી તેસી.

ભક્ત. ૧

પરમ પરમારથ કરતહે સખનકેં,
હેત અફભુત રૂપ આપ જેસી,
નંદદાસ ચેં બનિ દહકરિ ચરણ ગ્રહે,
એક રસના કહા કહોં વિસેષી.

ભક્ત. ૨

પદ ૧૮ મું.

નેહ કારન શ્રીયમુને પ્રથમ આઈ,
ભક્તકે ચિત્તકી વૃત્તિ સખ બનહી;
તાહીતેં અતિહિં આતુર જી ધાઈ.
બકે મન જેસી ઈચ્છા હતી તાહિકી,
તેસિહી આચ સાધજી પૂબઈ;
નંદદાસ પ્રભુ તાપર રીઝિ રહે.
જોઈ શ્રીયમુનાજીકો જસ જી ગાઈ.

નેહ.

નેહ. ૧

નેહ. ૨

પદ ૧૯ મું.

તાતેં શ્રીયમુને યમુને જી ગાવો.
શેષ સહસ્ર મુખ નિશદિના ગાવત;
પાર નહિ પાવત તાહી પાવો;
સકલ મુખ દેન હાર તાતેં કરે ઉચ્ચાર,
કહતહુ વારંવાર જીન બુલાવો; (યમુને બુલાવો.)
નંદદાસકી આસ શ્રીયમુને પૂરન કરી,
તાતેં ઘરી ઘરી ચિત્ત લાવો.

તાતેં.

તાતેં. ૧

પદ ૨૦ મું.

ભાગ્ય સૌભાગ્ય શ્રીયમુને જી દેઈ,

ભાગ્ય.

આત લૌકિક તજે પુષ્ટિ યમુને લજે;
લાલ ગિરિધરનવર તખ મિલેઈ.

ભાગ્ય. ૧

ભગવદ્દીસગકરી આત ઇનકી લહે,
સહા સાનિદિ રહે દેતી મેઈ;
નંદદાસ બપર કૃપા શ્રીવદ્દલ કરે,
તાકો શ્રી યમુને સર્વસ્વ જો દેઈ.

ભાગ્ય. ૨

પદ ૨૧ મું.

નામ મહિમા એસો જો બનો,
મર્યાદાદિક કહે લૌકિક સુખલહે;
પુષ્ટિકો પુષ્ટિપથ નિચે બાનો.

નામ.

નામ. ૧

સ્વાતિ જલ ખુંદ જખ પરતહે બહિમેં,
તાહિમેં હોત તેસો જી વાનો;

શ્રીયમુને કૃપા સિંધુ બાનિ, સ્વાતિ જલ બહુ માનિ,
સુર ગુણ પૂર કહાંદો બખાનો.

નામ. ૨

પદ ૨૨ મું.

ભક્તકોં સુગમ શ્રીયમુને અગમ ઓરેં,

ભક્ત.

પ્રાતહી ન્હાત અથ બાત તાકે સકલ;

જમ હું રહત તાહી હાથ બેરે.

ભક્ત. ૧

અનુભવિ બિના અનુભવ કહા બાનહી,

બાકો પિયા નહિ ચિત્ત ઓરેં;

પ્રેમકે સિંધુકો મરમ બાન્યોં નહિ,

સુર કહે કહા ભયો દેહ ઓરે.

ભક્ત. ૨

પદ ૨૩ સું.

ફલફલિત હોત ફલરૂપ યમુને,
દેખીહુ ના સુની તાહાંકી આપુની;
તાકી ખાત કહો કેસે જુ માને.
તાહિકે હાથ નિર્મોલ નગ દીજીયે;
બેઠ નીકે કરી પરખી જાને,
સુર કહે કરતે હરિ ખસિયે સદા;
શ્રીયમુનાજીકો નામ લિજે જુ છાને.

કલ.

કલ. ૧

કલ. ૨

પદ ૨૪ સું.

શ્રીયમુને પતિ દાસકો ચિન્હ ન્યારે.
ભગવદીકો ભગવદસંગ મિલિરહે;
બકે હીયે ખસત પ્રાણુ ખ્યારે.
ગુઢ યમુને ખાત સોઈ અખ જાનિયે,
બકે મન મોહન નેનતારે;
સુર સુખસાર નીરધાર વે પાવહી,
જાપર હોય શ્રીવલ્લભ કૃપા રે.

શ્રીય. ૧

શ્રીય. ૨

પદ ૨૫ સું.

શ્રીયમુને રસખાનકોં શીવ નાજીં,
એસી મહીમા જાની. ભક્તકોં સુખદાન,
બેઈ માગો સોઈ જુ પાજીં,
પતિત પાવન કરન મામ લિનો તરન.
દ્રઢ કરિ ગ્રહી ચરન કહું ન જાઝીં;

શ્રીય. ૧

કુંભનદાસ લાલ ગિરિધરનમુખ નિરખત,
યહિ ચાહત નહિ પલક લાઉં.

શ્રીય. ૨

પદ ૨૬ મું.

શ્રી યમુને અગનિત ગુન ગને ન જાઈ,
યમુને તટ રેણુતે હોત હે નવિન તનુ;
ધનકે સુખદેનકી મેં કરો ખડાઈ.

શ્રીય.

શ્રીય. ૧

ભક્ત માંગત જોઈ હે તેહી છિનું,
સો એસી કો કરે પ્રણી નિવાઈ;
કુંભનદાસ લાલ ગિરિધરનમુખ નિરખત;
કહો કેસે કરિ મન અઘાઈ.

શ્રીય. ૨

પદ ૨૭ મું.

શ્રીયમુનેપર તન મન ધન પ્રાણ વારોં,
જાકી કીરતિ કોન અખ કહિસકે;
તાહી નૈનનતે ન નેક ટારોં.

શ્રીય.

શ્રીય. ૧

ચરન કમલ ધનકે જી ચિંતત રહોં;
નિસ દિના નામ મુખ તેં ઉચ્ચારોં;
કુંભનદાસ કહે લાલગિરિધનમુખ,
ધનકી કૃપા ભઈ તખ નિહારોં.

શ્રીય. ૨

પદ ૨૮ મું.

ભક્તકી ઇચ્છા પૂરન શ્રીયમુને જીકરતા.
બિના માગે હુ દેત કહાંલોં કહોં હેત
જેસે કાહુકોં કોઈ હોય ધરતા.

ભક્ત.

ભક્ત. ૧

શ્રીયમુના પુલિન રાસ વ્રજ વધુ લિયે પાસ,
મંદ મંદ હાસકર મનજી હરતા,
કુંભનદાસ લાલગિરિધરમુખ નિરખત.
યહી હય લેખત શ્રીયમુનેજી લરતા.

લકત. ૨

૫૬ ૨૯ મું.

રાસરસસાગર શ્રીયમુને જી બની,
બહેત ધારાતન પ્રતિષ્ઠિતુ નૌતન,
રાખત અપને ઉરમાંજી ઠાની.
લકતકે સહિ ભાર, દેત જી પ્રાનઆધાર,
અતિહી બોલત મધુર મધુરિબાની;
શ્રી વિઠ્ઠલ ગિરિધરનવર બસ કીયે,
કોનપેંબત મહિમા બખાની.

રાસ. ૧

૫૬ ૩૦ મું.

લકતપ્રતિપાલ જ'બલ દારે,
અપને રસરંગમે સંગ રાખત સદા,
સવંદા ભેઈ શ્રીયમુને નામ ઉચ્ચારે
ઇનકી કૃપા અબ કહાંલગ બરનિયે,
જેસે રાખત જનની પુત્ર વારે.

લકત. ૧

શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરનસંગ વિહરત,
લકતકે એક છિન ના બિસારે.

લકત. ૨

૫૬ ૩૧ મું.

શ્રીયમુનાજીકે નામ લે સો સલામી.

શ્રીય.

ઇનકો સ્વરૂપકો સદા ચિંતન કરત;

કલ ન પરત જાય લેહ લાગી.

શ્રીય. ૧

પુષ્ટિમારગમરમ અતિહી દુર્લભ કરમ,

છાંડી સગરે પરમ પ્રેમપાગી;

શ્રી વિઠ્ઠલ ગિરિધરન એસી નિધી,

ભક્તકોં હેત હે બિના માગી.

શ્રીય. ૨

પદ ૩૨ મું.

કોનપેંજાત શ્રીયમુને જી બરની;

સખહીકો મનમોહત મોહન;

સો પીયાકો મન હેજી હરની.

કોન૦ ૧

ઇનબિના એકછિન રહેત નહિ જીવન,

ધન્ય વ્રજચંદ્રમન આનંદ કરની;

શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધરન સહિત આયે;

ભક્તકે હેત અવતાર ધરની.

કોન૦ ૨

પદ ૩૩ મું.

શ્રીયમુને તુમસી એક હો જી તુંમહી.

શ્રીય૦

કરિ કૃપા દરસ નિસવાસર દીજિયે;

તિહારે ગુન ગાનકો રહે ઉદ્ધમહી.

શ્રીય૦ ૧

તિહારે પાયેતે સકલનિધિ પાવહી;

અરણ્યકમલ ચિત્ત ભ્રમર ભ્રમહી,

કૃષ્ણદાસનિ કહે કોન ચહ તપ કિયો,

તિહારે લીગ રહેત હે લતા દુમહી.

શ્રીય૦ ૨

પદ ૩૪ મું.

એસી કૃપા કીજેલીએ નામ;
 શ્રીયમુને જગવંદની શુભ ન જાત કહું ગિનિ;
 જિનકે એસે ધણી સુંદર શ્યામ.
 હેત સંયોગરસ એસે પિયુ હેનુ બસ,
 મુનત તિહારો મુજસ પૂરે કામ;
 કૃષ્ણદાસ કહે ભક્તહિત કારને;
 શ્રીયમુને એકછિન નહિ કરે વિશ્રામ;

એસી૦

એસી૦ ૧

એસી૦ ૨

પદ ૩૫ મું.

શ્રી યમુનાકે નામ અધ દૂરિ ભાજે.
 જિનકે શુન મુનનકોં લાલગિરિધરનપિય,
 આય સનમુખ તાકે બિરાજે.
 તિહિછિનું કાજ તાકે સગરે સરે,
 જાય કે મિલત વ્રજ વધુ સમાજે;
 કૃષ્ણદાસનિ કહે તાહિ અખ કોન ડર,
 ભાકે ઉપર શ્રીયમુને સી ગાજે.

શ્રીય૦ ૧

શ્રીય૦ ૨

પદ ૩૬ મું.

શ્રીયમુનાજીકો નામ તેઈએ લેહે,
 ભાકી લગન લાગી નંદલાલસોં;
 સર્વંસ્વ દેકે નિકટ રહેહે.
 જિનહી મુગમ જાનિ વાત મનમેંબુ માનિ,
 પિના પહેચાંનિ કેસેંબુ પેયે;

શ્રીય૦

શ્રીય૦ ૧

કૃષ્ણજીદાસનિ કહે' શ્રીયમુનેનામ નૌકા.
લકત લવસિ'ધુતે' ચોંડી તરિયે.

શ્રીય૦ ૨

પદ ૩૭ મું.

શ્રીયમુનેકી આસ અળ કરતહે' હાસ
મન કમ' બચન કર જોરી કે માગત,
નિશદિના રાખીએ અપનેજી પાસ.

શ્રીય૦

શ્રીય૦ ૧

જહાં પિય રસિકવર રસિકની રાધિકા,
હોઉ જન સંગમિલિ કરત રાસ;
હાસ પરમાનંદ પાચે અળ વ્રજચંદ
દેખી સીરાને નેન મંદહાસ.

શ્રીય૦ ૨

પદ ૩૮ મું.

શ્રીયમુનેકે સાથ અળ ફિરતહે' નાથ,
લકતકે મનકે મનોરથ પુરન કરત,
કહોંલોં કહિયે ધનકીજી ગાથ.

શ્રીય૦

શ્રીય૦ ૧

વિવિધસિંગાર આલુખન પહેરે',
અંગ અંગ શોભા બરનિ ન જાત;
હાસ પરમાનંદ પાચે અળ વ્રજચંદ,
રાખે અપને શરન બહે જી જાત.

શ્રીય૦ ૨

પદ ૩૯ મું.

શ્રીયમુને પિયકોં બસ તુમજી કિને.
પ્રેમકે કંદતે અહિજી રાખે નિકઠ,
એસે નિર્મોલ નગ મોલ લિને

શ્રીય૦

શ્રીય૦ ૧

તુમજી પઠાવત તહાં અબ ધાવત,
તિહારે રસરંગમે રહત બીને;
દાસ પરમાનંદ પાયે અબ મજથંદ,
પરમ ઉદાર શ્રીયમુનેજી હીને.

શ્રીય૦ ૨

પદ ૪૦ મું.

શ્રીયમુને સુખકારની પ્રાણપતિકે.
જીને ભુલિબત પિયા તેને સુધિકરિદેત;
કહાંલોં કહિયે ધનકેજી હિતકે.
પિયસંગ ગાન કરે, ઉમંગી જો રસ ભરે,
દેત તારી કર લેત ઝટકે;
દાસ પરમાનંદ પાયે અબ મજથંદ,
એહી બનત સખ પ્રેમગતિકે.

શ્રીય૦

શ્રીયમુ૦ ૧

શ્રીયમુ૦ ૨

ધૃતિ શ્રી યમુનાજીકે ૪૦ પદ સમાપ્ત.

ધોળ.

ધન્ય ધન્ય શ્રી યમુનાજી સુખદાઈમા. સેવકજનને સદા સુહાઈમા;
સુંદર શ્યામ અંગે અતિ સાહેમા, નિરખતાં નીજ જનનાં મન મોહેમા.
ભાલ વિશાળ કમળ દળ નયનમા, નાસિકા કિર કેકિલ કલબેનમા;
ખિંબથી અધિક અધર અરૂણાઈમા, કોમલ ગલ સ્થલ ઝલકાઈમા.
દાડિમ બીજ દંત અતિ ઓપેમા, રતિપતિની મયાંદા લોપેમા;
અકુટી ધનુષ કામનુ રાજેમા, મસ્તક કેશ મધુષ સમ છાજેમા.

નખશિખ સુંદર અતિ સુકુમારમા, વૈલવ બાઢ્યો અંગ અપારમા;
 તરણિ તનયા તરણુ છે બાલમા, ચંદ્ર સુખીને રૂપ રસાલમા.
 ક્રુપા કરી ક્ષિતિ ઉપર પધાર્યામા, અનેક પતિત જનને ઉદ્ધાર્યામા;
 કાલિંદિની કીર્તિ જગત વધારીમા, જળ અતિ શિતળને સુખકારીમા.
 અનેક દેશને પાવન કરતાંમા, ચરણ શ્રી વ્રજમંડળમાં ધરતાંમા;
 તેણે કરી વૈલવ અતીશે વાઢ્યોમા, લક્તનો સકળ મનોરથ સાધ્યોમા.
 બેઉ તટ હસ્ત કમળ છબી છાજેમા, લહેર તે કંકણરૂપ બિરાજેમા.
 વાલુકા ચમકે ઝગમગ મોતીમા, માણેક હીરાની અતિ જ્યોતિમા.
 અંગ અંગ મુક્તાનાં આભ્રણુમા, તે તો જળકુહીથી આવરણુમા;
 સખિજીને સંગ કોકીલા મોરમા, સારસ હંસને કીર ચકોરમા.
 ત્રિવિધ સમીર સમીપે ચાલેમા, તેતો ત્રિવિધ તાપને ટાળેમા;
 બેઉ તટ વૃક્ષલતા રહ્યાં કુલીમા, શાખાઓ જળઉપર રહી ઝુમીમા.
 અધિક સમીપ શ્રીવૃન્દાવનમા, કુંજે કુંજે સૌરલ સહિત મુમનમા;
 શિતળ સુગંધ સુખદ વહે નિરમા, તીર ખેસે ઠોર ઠોર આલીરમા.
 રાણીજીના સૌભાગ્યનો નહિ પારમા, શા શા કહું વૈલવતણા પ્રકારમા;
 પ્રભુજીના ગુઠ રમણુ મધ્યે પાતીમા, પ્રિતમસંગ સદા મદમાતીમા.
 સદા નિરંતર વ્રજપતિ ખેલેમા, રાણીજીને સદા નિકટ રંગ રેલેમા;
 દંપતિ શ્રમ જલસહિતવિહારમા, જલ મધ્ય ક્રિડત વિવિધ પ્રકારમા;
 તેણે કરી શત ઘણી શોભા બાઢીમા, રાણીજીનો મહિમા અતુલ અગાધમા;
 જે જન સદા ધરે ચિત્ત ધ્યાનમા, તેહને પુષ્ટિભણું કરે દાનમા.
 વ્રજપતિ લીલા પ્રગટ દેખાડેમા, ચરણ કમળ રસ સ્વાદ ચખાડેમા;
 અષ્ટમહા સિદ્ધિનું કરે દાનમા, લાવે જે કરે અંબુ પાનમા.

દર્શને સકળ આપદા ટાળેમા, ભક્તને અભય પદારથ આપેમા;
એવું શ્રી મહારાણીજીનું રૂપમા, નખશિખ સુંદર પરમ અનુપમા.
સદા ખિરાળે શ્રી વ્રજની માંહેમા, નિત્યપ્રતિવિલસે વ્રજપતિ ખાંહેમા.
પુષ્ટિ ભક્તની કરળે સારમા, કૃપા કરી ઉતારો ભવ પારમા.
નિજ સેવક ને એ છે આશમા, સદા રાખો ચરણકમલની પાસમા.

ધોળ.

હરનિશ દરશન દીજીયે, કલિંદબ્જ હરનિશ દરશન દીજીયે. ટેક.
બાળ પશુ બુદ્ધિમાં અજ્ઞાન છું પણ આપની.

આ વિનતિ કરતાં મન ઝઢીજીયે. કલિંદબ્જ ૦ ૧

જનુની પ્રકાર સ્નેહ જીવ ઉપર રાખતાં
મારા સાધન વિના તે આપ રીઝીયે. કલિંદબ્જ ૦ ૨

ભક્તને તે ભક્તિ દાતા આપ ભવતારણિ;
મા પ્રેમનો તે પંથ પતિજીયે. કલિંદબ્જ ૦ ૩

મેઘ શ્યામરૂપે આપ ભાનુની સુતા છે;
આ કારણુ એ શ્યામ સ્નેહ ભીજીયે. કલિંદબ્જ ૦ ૪

પર્મ કૃપાળ આપ અધમ ઉદારણી,
મા પુષ્ટિરસ પાઓ તો કાંઈ પીજીયે. કલિંદબ્જ ૦ ૫

નિજજન ધ્યાન માગે ચણું કમળનું,
મા જેમ ઘૂત ખાંડ મધ્યે કીજીયે. કલિંદબ્જ ૦ ૬

श्री सर्वोत्तम स्तोत्र.

प्राकृतधर्मानाश्रयमप्राकृतनिमित्तधर्मरूपमिति निगमप्रतिपाद्यं यत्तन्मुद्गं साकृति स्तौमि	॥ १ ॥
कलिकाक्षतमश्नन् दृष्टिवाद्भिदुषामपि संप्रत्यविषयस्तस्य माहात्म्यं समलूहलुवि	॥ २ ॥
दयया निजमाहात्म्यं करिष्यन्प्रकटं हरिः वाङ्मया यदा तदा स्वास्यं प्रादुर्भूतं यकार हि	॥ ३ ॥
तदुक्तमपि दुर्गोधं सुगोधं स्याद्यथा तथा तन्नामाष्टोत्तरशतं प्रवक्ष्याम्यभिज्ञाघट्टत्	॥ ४ ॥
ऋषिरग्निकुमारस्तु नाम्नां छन्दो जगत्सैव श्रीकृष्णस्य देवता य भीष्मं कारुणिकः प्रभुः	॥ ५ ॥
विनियोगो लक्षितयोगःप्रतिषेधविनाशने कृष्णाधराभृतास्वादसिद्धिरत्र न संशयः	॥ ६ ॥
आनन्दः परमानन्दः श्रीकृष्णस्य कृपानिधिः दैवोद्धारप्रयत्नात्मा स्मृतिमात्रातिनाशनः	॥ ७ ॥
श्रीलागवतशुद्धार्थप्रकाशनपरायणः साकारप्रक्षवादेकस्थापको वेदपारगः	॥ ८ ॥
मायावादनिराकर्तासर्वबाहिनिरासकृत् लक्षितमागोष्ममार्तकः स्त्रीशुद्राद्युद्धृतिक्षमः	॥ ९ ॥
अङ्गीकृत्यैव गोपीशवद्वलीकृतमानवः अङ्गीकृतो समयाहो महाकाङ्क्षलुको विभुः	॥ १० ॥

अद्वैतानन्दक्षेत्रं भद्रोद्धारयन्निवन्	
आकृतानुकृतिव्याजमोहितासुरभानुषः	॥ ११ ॥
वैश्वानरो वदलभाज्यः सद्रूपो हितकृतसताम्	
जनशिक्षाकृते कृष्णभक्तिं कृन्निभिलेष्ठः	॥ १२ ॥
सर्वलक्षणसंपन्नः श्रीकृष्णज्ञानहो गुडः	
स्वानन्दतुन्दिलः पद्मदलायतबिलोचनः	॥ १३ ॥
कृपाद्वृष्टिसंलुप्तदसदासीप्रियः पतिः	
रोषद्वृष्टपातसंलुप्तलज्जद्विद लज्जसेवितः	॥ १४ ॥
सुभसेव्यो दुराराध्यो दुर्लभांघिसरोरुदः	
उग्रप्रतापो वाक्सिंघु पूरिताशेषसेवकः	॥ १५ ॥
श्रीलागवतपीयूषसमुद्रमथनक्षमः	
तत्सारभूतराससीभावपूरितविग्रहः	॥ १६ ॥
सान्निध्यमात्रहृत्तश्रीकृष्णप्रभा विमुक्तिदः	
रासलीलैकतात्पर्यः कृपयैतत्कथाप्रदः	॥ १७ ॥
विरडानुलवैकार्यं सर्वत्यागोपदेशकः	
लकृत्यायारोपदेषा य कर्मभार्गप्रवर्त्तकः	॥ १८ ॥
यागादौ लज्जितभार्गैकसाधनत्वोपदेशकः	
पूर्णानन्दः पूर्णकामो वाक्पतिर्बिभुधेश्वरः	॥ १९ ॥
कृष्णनामसद्वैतस्य वक्ता लज्जितपरायणः	
लकृत्यायारोपदेशार्थं नानावाक्यनिर्गुणः	॥ २० ॥
स्वार्थोन्निभताभिलषाणुप्रियस्तादृशवेष्टितः	
स्वदासाथं कृताशेषसाधनः सर्वशक्ति धृक्	॥ २१ ॥

भुवि लक्ष्मिप्रयारैककृतोत्स्वान्वय कृत्पिता	
स्ववंशे स्थापिताशेषस्वमाडात्म्यः स्मयापहः	॥ २२ ॥
पतिप्रतापतिः पारलौकिकैडिकहानकृत	
निगूढहृदयो नन्यलकतेपुजापिताशयः	॥ २३ ॥
उपासनादिमार्गातिमुग्धभोडनिवारकः	
लक्ष्मिभार्गे सर्वभार्गे वैलक्षण्यानुभूतिदत्	॥ २४ ॥
पृथङ्शरणभार्गोपदेष्य श्रीकृष्णुडाहं पित	
प्रतिक्षुण्णिकुण्ठस्थलीदारससु पूरितः	॥ २५ ॥
तत्कथाक्षिप्तयित्तस्तद्विस्मृतान्यो व्रजप्रियः	
प्रियव्रजस्थितिः पुष्टिदीलाकर्ता रङ्गप्रियः	॥ २६ ॥
लकतेच्छापूरकः सर्वाज्ञातलीलोऽतिभोडनः	
सर्वासकतो लकतमात्रासकतः पतितपावनः	॥ २७ ॥
स्वयशोगानसंहृष्टहृदयांभोजविष्टरः	
यशःपीयूषलहरी प्लावितान्यरसः परः	॥ २८ ॥
लीलामृतरसार्द्रार्द्रितामिलशरीरभृत्	
गोवर्द्धनस्थित्युत्साहस्तत्त्वलीलाप्रमपूरतिः	॥ २९ ॥
यज्ञलोक्ता यज्ञकर्ता यतुर्वर्गविशारदः	
सत्यप्रतिज्ञस्त्रिगुणातीतो नयविशारदः	॥ ३० ॥
स्वकीर्तिवर्द्धनस्तत्त्वसूत्रलाभ्यप्रदशंकः	
आयावादाभ्यतूलाग्निप्रदवादनरूपकः	॥ ३१ ॥
अप्राकृताऽपि लाकट्यपलूषितः सङ्गन्धितः	
त्रिलोकीभूषणं भूमिभाज्यं सङ्गन्धुहरः	॥ ३२ ॥

અશેષભક્તસંપ્રાપ્ત્યચરણાબ્જરજોધનઃ
 ઇત્યાનંદનિધેઃ પ્રોક્તં નામ્નામષ્ટોત્તરં શતમ ॥ ૩૩ ॥
 શ્રદ્ધાવિશુદ્ધબુદ્ધિર્યઃ પઠત્યનુદિનં જનઃ
 સતદેહકમનાઃ સિદ્ધિમુક્તાં પ્રાપ્નોત્યસંશયઃ ॥ ૩૪ ॥
 તદ્દપ્રાપ્તૌ વૃથા મોક્ષસ્તદાપ્તૌ તદ્દગતાર્થતા
 અતઃ સર્વોત્તમં સ્તોત્રં જપ્યં કૃષ્ણરસાર્થિભિઃ ॥ ૩૫ ॥
 ॥ ઇતિ શ્રીમદ્ગિરુમારપ્રોક્તં સર્વોત્તમ સ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ॥

અથ શ્રી બાલભોધ ગ્રન્થ.

નત્વા હરિં સદાનન્દં, સર્વસિદ્ધાન્તવિગ્રહમ્
 બાલપ્રબોધનાર્થાય, વદામિ સુવિનિશ્ચિતમ્ ૧
 ધર્માર્થકામમોક્ષાખ્યાઃ, ચત્વારૈર્થા મનીષિણામ્;
 જીવશ્વરવિચારેણ, દ્વિધા તે હિ વિચારિતાઃ
 અલૌકિકાસ્તુ વેદોક્તાઃ, સાધ્યસાધનસંયુતાઃ
 લૌકિકા ઋષિભિઃ પ્રોક્તાઃ, તથૈવેશ્વરશિક્ષયા. ૩
 લૌકિકાસ્તુ પ્રવક્ષ્યામિ, વેદનાદ્યા ચતઃ સ્થિતાઃ
 ધર્મશાસ્ત્રાણિ નીતિશ્ચ, કામશાસ્ત્રાણિ ચ ક્રમાત્. ૪
 ત્રિવર્ગસાધકાન્નીતિ, ન તન્નિર્ણય ઉચ્યતે;
 મોક્ષે ચત્વારિ શાસ્ત્રાણિ, લૌકિકે પરતઃ સ્વતઃ ૫
 દ્વિધા દે દે સ્વતસ્તત્ર, સાંખ્યયોગૌ પ્રકીર્તિતૌ;
 ત્યાગાત્યાગવિભાગેન, સાંખ્યે ત્યાગઃ પ્રકીર્તિતઃ ૬
 અહંતામમતાનાશૌ, સર્વથા નિરહં કૃતૌ,

- स्वर्गपस्थो यदा भुवः कृतार्थः स निगद्यते. ७
- तदर्थं प्रक्रिया काचित्पुराणेषुऽपि निरूपिता;
- ऋषिलिङ्गं दुधा प्रोक्ता इवमेकमभास्यतः ८
- अत्यागे योगभागो हि त्यागोऽपि मनसैव हि;
- यमाद्यस्तु कर्त्तव्याः सिद्धे योगे कृतार्थता. ९
- पराश्रयेण भोक्षस्तु द्विधा सोऽपि निरूप्यते;
- अह्ना आह्वयतां यातस्तद्वेषेषु सु सेव्यते. १०
- ते सर्वाथो न याद्येन शास्त्रं किञ्चिदुद्दीरितम्;
- अतः शिवश्च विष्णुश्च जगतो हितकारकौ. ११
- वस्तुनः स्थितिसंहारौ कार्यौ शास्त्रप्रवर्तकौ;
- अह्नैव तादृशं यस्मात् सर्वात्मकतयोद्दिता. १२
- निर्दोषपूर्णं गुण्यता, तत्तत् शास्त्रे तयोः कृता;
- लोगभोक्ष इवेदं, शक्तौ द्वावपि यद्यपि. १३
- लोगः शिवेन भोक्षस्तु, विष्णुनेति विनिश्चयः
- दोकेऽपि यत्प्रबुद्धं कते तन्न यच्छति कर्हिञ्चित्. १४
- अतिप्रियाय तदपि, दीयते क्वचिदेव हि;
- नियतार्थप्रदानेन तदीयत्वं तदाश्रयः १५
- प्रत्येकं साधनं यैतद् द्वितीयार्थं महान् श्रमः
- भुवाः स्वभावतो दुष्टा दोषालावाय सर्वदा. १६
- श्रवणादि ततः प्रेम्णा, सर्वं कार्यं हि सिद्धयति;
- भोक्षस्तु सुखलो विष्णुर्लोगश्च शिवतस्तथा. १७
- समर्पणेनात्मनो हि, तदीयत्वं लवेद् ध्रुवम्;

અતદ્દીયતયા ચાપિ કેવલશ્ચેત્સમાશ્રિતઃ	૧૮
તદાશ્રયતદ્દીયત્વબુદ્ધ્યૈ કિંચિત્સમાચરેત્;	
સ્વધર્મમનુતિષ્ઠન્ વૈ ભારદ્વૈગુણ્યમન્યથા.	૧૯
ઇત્યેવં કથિતં સર્વં નૈતદ્ જ્ઞાને શ્રમઃ પુનઃ	
॥ ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતો બાલબોધગ્રન્થસંપૂર્ણમ્ ॥	

અથ શ્રી સિદ્ધાન્ત મુક્તાવલી ગ્રન્થ.

નત્વા હરિં પ્રવક્ષ્યામિ સ્વસિદ્ધાન્તવિનિશ્ચયમ્;	
કૃણુસેવા સદા કાર્યા માનસી સા પરા મતા.	૧
ચેતસ્તત્પ્રવણું સેવા તત્સિદ્ધયૈ તનુવિત્તજઃ	
તતઃસંસારદુઃખસ્ય નિવૃત્તિર્બ્રહ્મબોધનમ્.	૨
પરં બ્રહ્મ તુ કૃણો હિ સચ્ચિદાનંદકં પ્રહત્;	
દ્વિરૂપં તદ્ધિ સર્વં સ્થાત્ એકં તસ્માદ્વિલક્ષણમ્.	૩
અપરં તત્ર પૂર્વસ્મિન્ વાદિનો બહુધા જગુઃ	
માયિકં સગુણું કાર્યં સ્વતંત્રં ચેતિ નૈકધા.	૪
તદેવૈતત્પ્રકારેણ ભવતીતિશ્રુતેર્મતમ્;	
દ્વિરૂપં ચાપિ ગંગાવદ્ જ્ઞેયં સા જલરૂપિણી.	૫
માહાત્મ્યસંયુતા નૃણાં સેવતાં ભુક્તિમુક્તિદા;	
મર્યાદામાર્ગવિધિના તથા બ્રહ્માપિ બુદ્ધ્યતામ્;	૬
તત્રૈવ દેવતામૂર્તિર્ભક્ત્યા યા દૃશ્યતે કવચિત્;	
ગંગાયાં ચ વિશેષેણ પ્રવાહાભેદબુદ્ધયે.	૭
પ્રત્યક્ષા સા ન સર્વેષાં પ્રાકાશ્યં સ્થાત્તયા જલે;	

विद्धिताय्य इत्तात्तद्धि प्रतीत्यापि विशिष्यते.	८
यथा जलं तथा सर्वं यथा शक्ता तथा अर्द्धतः;	
यथा देवी तथा कृष्णः तत्राप्ये तद्विद्धिताय्यते.	९
जगत्तु त्रिविधं प्रोक्तं अर्द्धविष्णुशिवास्ततः	
देवता इष्यत्प्रोक्ताः अर्द्धाणीत्यं हरिर्मतः	१०
कामयारस्तु लोकेस्मिन् अर्द्धाद्विषयो न आन्यथा;	
परमानन्दरूपे तु कृष्णे स्वात्मनि निश्चयः	११
अतस्तु अर्द्धवादेन कृष्णे पुद्धिविधीयताम्;	
आत्मनि अर्द्धरूपे तु छिद्रा व्योम्नीव येतनाः	१२
उपाधिनाशे विज्ञाने अर्द्धात्मत्वावधोदनेः	
गंगातीरस्थितो यद्वद् देवतां तत्र पश्यति.	१३
तथा कृष्णं परं अर्द्ध स्वस्मिन् ज्ञानी प्रपश्यति;	
संसारो यस्तु लभते स द्वरस्थो यथातथा.	१४
अपेक्षितजलादीनामभावात्तत्र दुःखलाङ्गः;	
तस्मान्महीकृष्णमार्गस्थो विमुक्तः सर्वलोक्ततः	१५
आत्मानन्द समुद्रस्थं कृष्णमेव विजितयेत्;	
लोकार्थी चेद् लभेत्कृष्णं किलष्टो लवति सर्वथा.	१६
किलष्टोपि चेद् लभेत्कृष्णं लोको नश्यति सर्वथा;	
ज्ञानाभावे पुष्टिमार्गो तिष्ठेत्पूजेत्सवाद्विषु.	१७
भयोद्वास्तस्तु गंगायां श्रीभागवत तत्परः	
अनुग्रहः पुष्टिमार्गे नियामक इति स्थितिः	१८
उल्लयोस्तु कमेलेव पूर्वोक्तैव क्लिप्यति;	

ज्ञानाधिको लक्षितमार्गं एव तस्मान्निर्दिष्टः	१६
लक्ष्यलावे तु तीरस्थो यथा दुष्टैः स्वकर्माभिः	
अन्यथा लावभापन्नस्तस्मात्स्थानाच्च नश्यति.	२०
एवं स्वशास्त्रसर्वस्वं भया गुप्तं निर्दिष्टतम;	
एतद् भुक्त्वा विमुच्येत पुद्गलः सर्वं संशयात्.	२१
इति श्रीमद्वैद्यनाथार्यं विरचित श्री सिद्धान्तमुक्तावली समाप्तम्.	

अथ श्रीपुष्टिप्रवाहमर्यादाभेद ग्रन्थ.

पुष्टिप्रवाहमर्यादा विशेषेषु पृथक् पृथक्	
अवहेदुक्त्याभेदैः प्रवाहेषु इत्येन च.	
वक्ष्यामि सर्वसंवेष्टा न लविष्यति यच्छ्रुते;	
लक्षितमार्गस्य कथनात्पुष्टिरस्तीति निश्चयः	२
द्वौ भूतसर्गावित्युक्तेः प्रवाहोऽपि व्यवस्थितः	
वेदस्य विद्यमानत्वान्मर्यादापि व्यवस्थिता.	३
कश्चिदेव हि लक्ष्यो हि यो भद्रलक्ष्यो धृतीरणात्,	
सर्वत्रोत्कर्षकथनात् पुष्टिरस्तीति निश्चयः	४
न सर्वोतः प्रवाहाद्धि लिङ्गो वेदाच्च लेखतः	
यद्वा यस्येति वचनान्नाहं वेदैरितीरणात्.	५
भार्गवैकत्वेऽपि वेदंत्यौ तनु लक्ष्यागमौ भवौ;	
न तद्युक्तं सूत्रतो हि लिङ्गो युक्त्या हि वैदिकः	६
अवहेदुक्तीनां च लिङ्गत्वं नित्यता श्रुतेः	
यथा तद्वत् पुष्टिमार्गं द्वयोरपि निषेधतः	७

प्रमाणुलेहाहलिन्नो हि पुष्टिभागो निरूपितः	
सर्गशेदं प्रवक्ष्यामि स्वर्पांगक्रियायुतम्.	८
धन्यभात्रेषु मनसा प्रवाहं स्पृष्टवान्हरिः	
वयसा वेदमार्गं हि पुष्टिं कायेन निश्चयः	९
भूलेख्यातः इदं लोके वेदोक्तं वैदिकेपिय;	
कायेन तु इदं पुष्टौ लिन्नेख्यातोपि नैकता.	१०
तानहं द्विषतो वाक्याब्धिन्ना ज्ञवाः प्रवाहिलुः	
अत एवेतरौ लिन्नौ सांतौ मोक्षप्रवेशतः	११
तस्मान्ज्ञवाः पुष्टिभागो लिन्ना एव न संशयः	
लगवद्रूपसेवार्थं तत्पुष्टिर्नान्यथा लवेत्.	१२
स्वर्पेष्वावतारेषु लिङ्गेन च गुणेन च;	
तारतम्यं न स्वर्पे देहे वा तत्क्रियासुवा.	१३
तथापि यावता कार्यं तावत्तस्य करोति हि;	
ते हि द्विधा शुद्धमिश्र लेहान्मिश्रा स्त्रिधा पुनः	१४
प्रवाहाद्विलेहेन लगवत्कार्यं सिद्धये;	
पुष्ट्या विमिश्राः सर्वज्ञाः प्रवाहेषु क्रियारताः	१५
मर्यादया गुणज्ञास्ते शुद्धाः प्रेम्णाति दुर्लभाः	
एवं सर्गस्तु तेषां हि इदं त्वत्र निरूप्यते.	१६
लगवानेव हि इदं स यथाविर्लवेद् भुवि;	
गुणस्वर्पलेहेन तथा तेषां इदं लवेत्.	१७
आसक्तौ लगवानेव शापं द्वापयति क्वचित्;	
अहङ्कारेऽथवा लोके तन्मार्गं स्थापनाय हि.	१८

न ते पाषंडतां यांति न च रोगाद्युपद्रवाः	
महानुभावाः प्रायेण शास्त्रं शुद्धत्वहेतवे.	१८
लगवत्तारतम्येन तारतम्यं लभन्ति हि;	
वैदिकत्वं दौक्तिकत्वं कापट्यास्तेषु नान्यथा.	२०
वेष्णुवत्वं हि सङ्गं ततोऽन्यत्र विपर्ययः	
संभंघिनस्तु ये भूवाः प्रवादस्थास्तथा परे.	२१
अर्षणीशब्दवाच्यास्ते ते सर्वे सर्ववर्त्मसु;	
क्षणात्सर्वत्वमायांति रुचिस्तेषां न कुत्रचित्.	२२
तेषां क्रियानुसारेण सर्वत्र सकलं इदम्.	
प्रवादस्थान्प्रवक्ष्यामि स्वइपांगक्रियायुतान्	२३
भूवास्ते ह्यसुराः सर्वे प्रवृत्तिं येति वणिक्ताः	
ते च द्विधा प्रकीर्त्यन्ते ह्यज्ञदुर्गविबेदतः	२४
दुर्गास्ते लगवत्प्रोक्ता ह्यज्ञास्ताननु ये पुनः	
प्रवाडेऽपि समागत्य पुष्टिस्थस्तैर्न युज्यते.	२५
सोऽपि तैस्तत्कुले ज्ञतः कर्मणा ज्ञयते यतः	
धृतिश्रीमद्वल्लभाचार्यं विरचित पुष्टिप्रवादभयाद्वालेह समाप्तम्.	

अथ श्रीसिद्धान्त रहस्य ग्रन्थ.

श्रावणस्यामले पक्षे अष्टादश्यां महानिशि;	
साक्षाद्लगवता प्रोक्तं तदक्षरश उच्यते.	१
अहसंभंघकरणात्सर्वेषां हेतु अवयोः	
सर्वदोषनिवृत्तिर्हि दोषाः पंचविधाः स्मृताः	२

सहज देशकालोत्था लोकवेदनिर्पिताः	
संयोगजः स्पर्शजश्च न मन्तव्याः कथंचन.	३
अन्यथा सर्वं दोषाणां न निवृत्तिः कथंचन;	
असमर्पितवस्तूनां तस्माद्भ्रममाचरेत्.	४
निवेदिलीः समर्थैव सर्वं कुर्यादिति स्थितिः	
न मतं देवदेवस्य सामिलुक्तं समर्पणम्.	५
तस्माद्वाहै सर्वकार्ये सर्ववस्तु समर्पणम्;	
दत्तापहारवचनं तथा य सकलं हरेः	६
न ग्राह्यमिति वाक्यं हि लिन्न भार्गवरं मतम्;	
सेवकानां यथा लोके व्यवहारः प्रसिद्ध्यति.	७
तथा कार्यं समर्थैव सर्वेषां ब्रह्मता ततः	
गंगात्वं सर्वदोषाणां शुणुदोषादिवर्जना.	
गंगात्वेन निर्जया स्यात्तद्वदपि यैव हि.	८
उतिश्रीमद्बलमाचार्यं विरचितं श्री सिद्धान्तरहस्यं संपूर्णम्.	

अथ श्री नवरत्नस्तोत्रम्.

चिंता कापि न कार्या निवेदितात्मनिः कदापीति;	
लगवानपि पुष्टिस्थो न करिष्यति लौकिकीं च गतिम्.	१
निवेदनं तु स्मर्तव्यं सर्वथा तादृशैर्जनैः	
सर्वेश्वरश्च सर्वात्मा निजेष्वछातः करिष्यति.	२
सर्वेषां प्रभुसंभ्रमो न प्रत्येकमिति स्थितिः	
अतोऽन्यविनियोगेऽपि चिंता का स्वस्य सोऽपिचेत्.	३

અજ્ઞાનાદ્યથા જ્ઞાનાત્કૃતમાત્મનિવેદનમ્;	
યૈઃ કૃષ્ણસાત્ કૃતપ્રાણૈસ્તેષાં કા પરિદેવના.	૪
તથા નિવેદને ચિંતા ત્યાજ્યા શ્રીપુરુષોત્તમે;	
વિનિયોગેપિ સા ત્યાજ્યા સમર્થો હિ હરિઃ સ્વતઃ	૫
લોકે સ્વાસ્થ્યં તથા વેદે હરિસ્તુ ન કરિષ્યતિ;	
પુષ્ટિમાર્ગસ્થિતો યસ્માત્ સાક્ષિણો ભવતાડુષિલાઃ	૬
સેવાકૃતિર્શુરોરાજાખાધનં વા હરીચ્છયા;	
અતઃસેવાપરં ચિત્તં વિધાય સ્થીયતાંસુખમ્.	૭
ચિત્તોદ્દેશં વિધાયાપિ હરિચંદત્કરિષ્યતિ;	
તથૈવ તસ્ય લીલેતિ મત્વા ચિંતાં કૃતં ત્યજેત્.	૮
તસ્માત્સર્વાત્મના નિત્યં શ્રીકૃષ્ણઃશરણુમ્ભઃ	
વહ્નિભિરેવં સતતં સ્થેયમિત્યેવ મે મતિઃ	૯
ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં નવરત્નસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્.	

અથ અંતઃકરણપ્રબોધ ગ્રન્થ.

અન્તઃકરણ મદ્વાક્યં સાવધાન તથા શૃણુ;	
કૃષ્ણાત્ પરં નાસ્તિ દૈવં વસ્તુતો દોષવર્જિતમ્.	૧
ચાંડાલી ચેદ્ રાજપત્નિ જાતા, રાજા ચ માનીતા,	
કદાચિદપમાનેડપિ મૂલતઃ કા ક્ષતિર્ભવેત્.	૨
સમર્પણાદહં પૂર્વમુત્તમઃ કિં સદા સ્થિતઃ	
કા મમાધમતા ભાવ્યા પશ્યાત્તાપો યતો ભવેત્.	૩

- સત્યસંકલ્પતો વિષ્ણુર્નાન્યથા તુ કરિષ્યતિ;
 આશેવ કાર્યા સતતં સ્વામિદ્રોહોડન્યથા ભવેત્. ૪
 સેવકસ્ય તુ ધર્મોયં સ્વામી સ્વસ્ય કરિષ્યતિ.
 આજ્ઞા પૂર્વે તુ યા જ્ઞતા ગંગાસાગરસંગમે. ૫
 યાપિ પશ્ચાન્મધુવને ન કૃતં તદ્ દ્વયં મયા,
 દેહદેશપરિત્યાગસ્તૃતીયો લોકગોચરઃ ૬
 પશ્ચાત્તાપઃ કથં તત્ર સેવકોડહં ન ચાન્યથા;
 લૌકિકપ્રભુવત્કૃણો ન દ્રષ્ટવ્યઃ કથંચન. ૭
 સર્વે સમર્પિતં ભક્ત્યા કૃતાર્થોડસિ સુખી ભવ,
 પ્રૌઢાડપિ દુહિતા યદ્ભક્તેહાન્ન પ્રેયતે વરે. ૮
 તથા દેહે ન કર્તવ્યં વસ્તુયતિ નાન્યથા,
 લોકવચ્ચેત્સ્થિતિર્મે સ્યાત્કિં સ્યાદિતિ વિચારય. ૯
 અશક્યે હરિરેવાસ્તિ મોહં માગાઃ કથંચન,
 ઇતિ શ્રીકૃષ્ણદાસસ્ય વલ્લભસ્ય હિતં વચઃ ૧૦
 ચિત્તં પ્રતિ યદ્દાકલ્પ્યં ભક્તો નિશ્ચિંતતાં વ્રજેત્,
 ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં “ અન્તઃકરણપ્રબોધ ”
 ગ્રન્થ સમાપ્તમ્.

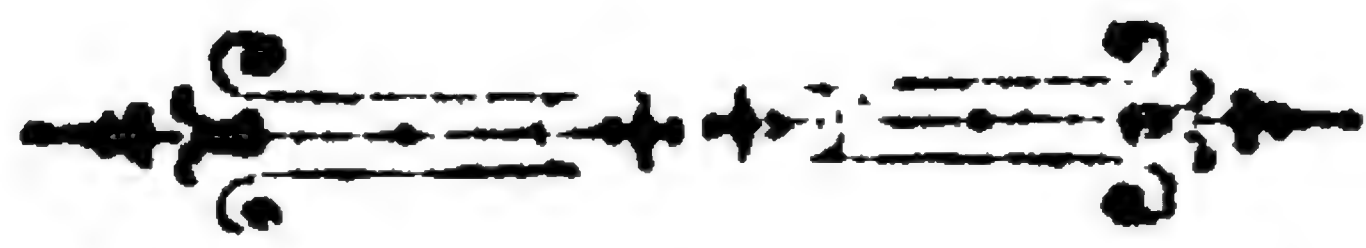
અથ શ્રી વિવેકધૈયાશ્રય ગ્રન્થ.

- વિવેકધૈર્યે સતતં રક્ષણીયે તથાશ્રયઃ
 વિવેકસ્તુ હરિઃ સર્વે નિજેચ્છાતઃ કરિષ્યતિ. ૧
 પ્રાર્થિતે વા તતઃકિં રચાત્ ? સ્વામ્યલિપ્રાય સંશયાત્,

- सर्वत्र तस्य सर्वं हि सर्वसामर्थ्यमेव च २
- अभिमानश्च संत्याज्यः स्वाभ्यधिनत्व लावनात्,
विशेषतश्चेदाज्ञा स्याद् अन्तःकरणगोचरः ३
- तदा विशेषगत्यादि लाव्यं लिन्नं तु द्वैतिकात्,
आपद्गत्यादिकार्येषु लुप्तस्त्याज्यश्च सर्वथा. ४
- अनाग्रहश्च सर्वत्र धर्माधर्माग्रदर्शनम्,
विवेकोऽयं समाभ्यातो धैर्यं तु विनिर्भ्यते. ५
- त्रिदुःखसहनं धैर्यमाभ्युतेः सर्वतः सदा,
तत्त्वत् द्वेष्टवत् लाव्यं नृष्टवत् गोपलायवत्. ६
- प्रतिकारो यद्व्यष्टातःसिद्धश्चेन्नग्रही लवेत्,
लायीदीनां तथाऽन्येषामसतश्चाक्रमं सहेत. ७
- स्वयमिन्द्रिय कार्याणि कायवाङ्मनसा त्यजेत्,
अशूरेणापि कर्तव्यं स्वस्यासामर्थ्यं लावनात्. ८
- अशक्ये हरिरेवास्ति सर्वमाश्रयतो लवेत्,
अेतत्सहनमत्रोक्तमाश्रयो तो निर्भ्यते. ९
- अद्विडे पारलोके च सर्वथा शरणं हरिः
दुःखहानौ तथा पापे लये कामाद्यपूरणे. १०
- लकतद्रोहे लकत्यलावे लकतैश्चातिक्रमे कृते,
अशक्ये वा सुशक्ये वा सर्वथा शरणं हरिः ११
- अलङ्कारकृते यैव पोष्यपोषणुरक्षणे,
पोष्यातिक्रमणे यैव तथान्तेवास्यतिक्रमे. १२
- अलौकिकमनः सिद्धौ सर्वार्थे शरणं हरिः

- એવં ચિત્તે સદા ભાવ્ય વાચા ચ પરિકીર્તયેત્. ૧૩
- અન્યસ્ય ભજનં તત્ર સ્વતો ગમનમેવ ચ, .
- પ્રાર્થનાકાર્યમાત્રેડપિ તતોડન્યત્ર વિવર્જયેત્. ૧૪
- અવિશ્વાસો ન કર્તવ્યઃ સર્વથા બાધકસ્તુ સઃ
- બ્રહ્માક્ષ ચાતકો ભાવ્યો પ્રાપ્તં સેવેત નિમંમઃ ૧૫
- યથાકથ ચિત્કાયાણિ કુર્યાદુચ્યાવચાન્યપિ,
- કિં વા પ્રોકતેન બહુના શરણુ ભાવયેદ્ધરિમ્. ૧૬
- એવમાશ્રયણુ પ્રોકત સર્વેષા સર્વદા હિતમ્,
- કલો ભક્ત્યાદિમાર્ગા હિ દુઃસાધ્યા ઇતિ મે મતિઃ ૧૭

॥ ઇતિ શ્રીમદ્વેદાભાષ્યાર્થ વિરચિત “ વિવેક
ધૈર્યાશ્રય ” ગ્રન્થ સમાપ્તમ ॥

અથ શ્રી કૃષ્ણાશ્રય:

- સર્વમાર્ગેષુ નષ્ટેષુ કલો ચ બલધર્મિણિ;
પાપંડપ્રચુરે લોકે કૃષ્ણુ એવ ગતિર્મમ. ૧
- મ્લેચ્છાકાંતેષુ દેશેષુ પાપૈકનિલયેષુ ચ
સત્પીડાવ્યગ્ર લોકેષુ કૃષ્ણુ એવ ગતિર્મમ. ૨
- ગંગાદિતીર્થં વર્યેષુ દુષ્ટૈરેવાવૃતેષ્વિહ;
તિરોહિતાધિદૈવેષુ કૃષ્ણુ એવ ગતિર્મમ. ૩
- અહંકારવિમૂઢેષુ સત્સુ પાપાનુવર્તિષુ;
લાભપૂજાર્થચત્નેષુ કૃષ્ણુ એવ ગતિર્મમ. ૪
- અપરિજ્ઞાનનષ્ટેષુ મંત્રેષ્વત્રતયોગિષુ;

तिरोहितार्थहेवेषु कृष्णु एव गतिमर्भ.	५
नानावाहविनष्टेषु सर्वकर्मव्रतादिषु	
पाप'उकप्रयत्नेषु कृष्णु एव गतिमर्भ.	६
अन्तमिदादिदोषाणां नाशकोऽनुलवे स्थितः	
सापिताभिलभाहात्म्यः कृष्णु एव गतिमर्भ.	७
प्राकृताः सकला देवा गणितानंदकं अहत्;	
पूर्णानंदो हरिस्तस्मात्कृष्णु एव गतिमर्भ.	८
विवेकधैर्यलकत्यादिरहितस्य विशेषतः	
पापासकृतस्य दीनस्य कृष्णु एव गतिमर्भ.	९
सर्वं सामर्थ्यसहितः सर्वत्रैवाभिलार्थकृत्;	
शरणुस्थसमुद्धारं कृष्णुं विज्ञापयाम्यहम्.	१०
कृष्णुश्रयमिदं स्तोत्रं यः पठेत्कृष्णुसन्निधौ;	
तस्याश्रयो लवेत्कृष्णु धृति श्रीवल्लोप्रवित्.	११
॥ अति श्रीमद्भक्तलायार्थं विरचितं श्रीकृष्णश्रय स्तोत्रं संपूर्णम् ॥	

अथ यतुः श्लोकाः.

सर्वदा सर्वभावेन लज्जनीयो व्रजधिपः	
स्वस्यायमेव धर्मो हि नान्यः क्वापि कदाचन	॥ १ ॥
एवं सदा स्म कर्तव्यं स्वयमेव करिष्यति	
प्रभुः सर्वसमर्थो हि ततो निश्चिन्ततां व्रजेत्.	॥ २ ॥
यदि श्री गोकुलाधीशो धृतः सर्वात्मना हृदि	
ततः किमपरं श्रुति लौकिकैर्वैदिकैरपि.	॥ ३ ॥

અતઃ સર્વાત્મના શશ્વદ્ગોકુલેશ્વર પાદયોઃ

સ્મરણું ભજનં ચાપિ ન ત્યાજ્યમિતિ મે મતિઃ ॥ ૪ ॥

॥ ઈતિશ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતા ચતુઃશ્લોકી સંપૂર્ણમ્ ॥

અથ ભક્તિવર્દિની ગ્રન્થ.

યથા ભક્તિઃ પ્રવૃદ્ધા સ્યાત્ તથોપાયો નિરૂપ્યતે;

બીજભાવે દૃઢે તુ સ્યાત્ ત્યાગાચૂવણકીર્તનાત્ ૧

બીજદાઢ્યપ્રકારસ્તુ ગૃહે સ્થિત્વા સ્વધર્મતઃ

અવ્યાવૃત્તો ભજેત્કૃષ્ણં પૂજ્યા શ્રવણાદિભિઃ ૨

વ્યાવૃત્તોપિ હરૌ ચિત્તં શ્રવણાદૌ યતેત્સદા;

તતઃ પ્રેમ તથા સક્તિર્વ્યસનં ચ યદા ભવેત્ ૩

બીજં તદુચ્યતે શાસ્ત્રે દૃઢં યન્નાપિ નશ્યતિ;

સ્નેહાદ્રાગવિનાશઃ સ્યાદાસકત્યા સ્યાદ્ ગૃહાર્ચયિઃ ૪

ગૃહસ્થાનાં બાધકત્વમનાત્મત્વં ચ ભાસતે;

યદા સ્યાદ્ વ્યસનં કૃષ્ણે કૃતાર્થઃ સ્યાત્તદૈવ હિ. ૫

તાદૃશસ્યાપિ સતતં ગૃહસ્થાનં વિનાશકમ્;

ત્યાગં કૃત્વા યતેદ્યસ્તુ તદર્થાર્થૈઃ કમાનસઃ ૬

લભતે સુદ્રઢાં ભક્તિં સર્વતોડુપ્યધીકાં પરામ્;

ત્યાગે બાધકભૂયસ્ત્વં દુઃસંસર્ગોત્થાન્નતઃ ૭

અતઃ સ્થેયં હરિસ્થાને તદ્દીયૈઃ સહ તત્પરેઃ

અદ્ભરે વિપ્રકર્ષે વા યથા ચિત્તં ન દુષ્યતિ. ૮

સેવાયાં વા કથાયાં વા યસ્યાસકિતર્દ્રઢા ભવેત્ ,	
યાવજ્જીવં તસ્ય નાશો ન ક્વાપીતિમર્તિમ્.	૯
આધસંભાવનાયાન્તુ નૈકાન્તે વાસ ઇષ્યતે;	
હરિસ્તુ સર્વંતો રક્ષાં કરિષ્યતિ ન સંશય;	૧૦
ઈત્યેવં ભગવચ્છાસ્ત્રં શુદ્ધતત્વં નિરૂપિતમ્;	
ય એતત્સમધીયીત તસ્યાપિ સ્યાદ્દ્રઢા રતિઃ	૧૧
ઈતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિત ભકિતવર્દિની ગ્રન્થ સમાપ્તમ્.	

અથ જલભેદ ગ્રન્થ.

નમસ્કૃત્ય હરિં વક્ષ્યે તદ્ગુણાનાં વિભેદકાન્,	
ભાવાન્ વિંશતિધા, ભિન્નાત્ સર્વં સંદેહ વારકાન્.	૧
શુશ્રુભેદાસ્તુ તાવંતો યાવંતો હિ જલે મતાઃ	
ગાયકાઃ કૂપસંકાશા ગંધર્વા ઇતિ વિશ્રુતાઃ	૨
કૂપભેદાસ્તુ યાવંતસ્તાવંતસ્તેડુપિ સંમતાઃ	
કુડ્યાઃ પ્રૌરાણિકાઃ પ્રોકતાઃ પારંપર્યંયુતા ભુવિ.	૩
ક્ષેત્રપ્રવિષ્ટાસ્તે આપિ સંસારોત્પત્તિહેતવઃ	
વેશ્યાદિસહિતા મત્તા ગાયકા ગર્તાસંજિતાઃ	૪
જલાર્થમેવ ગર્તાસ્તુ નીચા ગાનોપજીવિનઃ	
હૃદાસ્તુ પંડિતાઃ પ્રોકતા ભગવચ્છાસ્તત્પરાઃ	૫
સંદેહવારકાસ્તત્ર સૂદા ગંભીરમાનસાઃ	
સરઃ કમલસંપૂર્ણાઃ પ્રેમ યુક્તાસ્તથા બુધાઃ	૬
અદ્યશ્રુતાઃ પ્રેમયુક્તા વેશંતાઃ પરિકીર્તિતાઃ	

કર્મશુદ્ધાઃ પત્વલાનિ તથાલ્પશ્રુતિભક્તયઃ	૭
યોગધ્યાનાદિસંયુક્તા ગુણા વખ્યાઃ પ્રકીર્તિતાઃ	
તપોજ્ઞાનાદિભાવેન સ્વેદભસ્તુ પ્રકીર્તતાઃ	૮
અલૌકિકેન જ્ઞાનેન ચે તુ પ્રોક્તા હરેર્ગુણાઃ	
કાદાચિત્કાઃ શબ્દગમ્યાઃ પતત્ શબ્દાઃ પ્રકીર્તિતાઃ	
દેવાદ્યુપાસનોદ્ભૂતાઃ પૃથ્વા ભૂમેરિવોદ્ભૂતાઃ	
સાધનાદિપ્રકારેણ નવધા ભક્તિમાર્ગતઃ	૧૦
પ્રેમપૂત્ર્યા સ્પુરદ્ધર્માઃ સ્યંદમાનાઃ પ્રકીર્તિતાઃ	
યાદશાસ્તાદશાઃ પ્રોક્તા વૃદ્ધિક્ષય વિવર્જિતાઃ	૧૧
સ્થાવરાસ્તે સમાખ્યાતા મર્યાદૈકપ્રતિષ્ઠિતાઃ	
અનેકજન્મસંસિદ્ધા જન્મપ્રભૃતિ સર્વદાઃ	૧૨
સંગાદિગુણદોષાભ્યાં વૃદ્ધિક્ષયયુતા ભુવિ;	
નિરંતરોદ્ભવમયુતા નયસ્તે પરિકીર્તિતાઃ	૧૩
એતાદશાઃ સ્વતંત્રાશ્ચેત્સિંધવઃ પરિકીર્તિતાઃ	
પૂર્ણા ભગવદીયા ચે શેષવ્યાસાગ્નિમાઙ્ગતાઃ	૧૪
જડનારદ મૈત્રાધાસ્તે સમુદ્રાઃ પ્રકીર્તિતાઃ	
લોકવેદગુણૈર્મિશ્રભાવનૈકે હરેર્ગુણાન.	૧૫
વર્ણયન્તિ સમુદ્રાસ્તે ક્ષારાધાઃ ષટ્ પ્રકીર્તિતાઃ	
ગુણાતીતતયા શુદ્ધાન સમ્યક્દાનન્દ રૂપિણઃ	૧૬
સર્વાનેવ ગુણાન વિખ્ણૌર્વાર્ણયન્તિ વિચક્ષણાઃ	
તેઽમૃતોદાઃ સમાખ્યાતાસ્તદ્વાકપાનં સદુર્લભમ.	૧૭
તાદશાનાં કવચિદ્વાકયં દ્વતાનામિવ વર્ણિતમ;	

અભમિલા કણુંનવત્ ણિન્દુપાનં પ્રકીર્તિતમ .	૧૮
રાગાજ્ઞાનાદિ ભાવાનાં સર્વથા નાશનં યદા;	
તદા લેહનમિત્યુક્તં સ્વનન્દોદ્ ગમકારણમ	૧૯
ઉધ્ધૃતોદકવત્સર્વે પતિતોદકવત્તથા;	
ઉક્તાતિરિક્તવાક્યાનિ ફલં આપિ તથા તત:	૨૦
ઇતિ જીવેન્દ્રિયગતા નાનાભાવં ગતાભુવિ;	
રૂપતઃ ફલતશ્ચૈવ શુણા વિષ્ણોનિરૂપિતા:	૨૧
॥ ઇતિ શ્રીમદ્ભૂતભાષ્યાર્યં વિરચિત જલભેદગ્રન્થ સમાપ્તમ . ॥	

॥ અથ પંચપદ્યાનિ ॥

શ્રીકૃષ્ણુરસવિક્ષિપ્તમાનસા રતિવર્જિતા:	
અનિર્વૃતા લોકવેદે તે મુખ્યા: શ્રવણોત્સુકા:	૧
વિકિલન્નમનસો યે તુ ભગવત્સ્મૃતિ વિહ્વલા:	
અથૈકનિષ્ઠાસ્તે આપિ મધ્યમા: શ્રવણોત્સુકા:	૨
નિઃસંદિગ્ધં કૃષ્ણિતત્ત્વં સર્વભાવેન યે વિદુ:	
તે ત્વાંવેશાત્તુ વિકલા નિરોધાદ્વા ન આન્યથા.	૩
પૂર્ણભાવેન પૂર્ણાર્થા: કદાચિન્ન તુ સર્વદા:	
અન્યાઃસકતાસ્તુ યે કેચિદ્ધમા: પરિકીર્તિતા:	૪
અનન્યમનસો મર્ત્યા ઉત્તમા: શ્રવણાદિષુ	
દેશકાલ દ્રવ્ય કર્તુ મંત્રકર્મ પ્રકારત:	૫
॥ ઇતિ શ્રીમદ્ભૂતભાષ્યાર્યં વિરચિતં પંચપદ્યાનિ સમાપ્તમ . ॥	

अथ श्री संन्यासनिर्णय ग्रन्थ.

- पश्चात्तापनिवृत्त्यर्थं परित्यागो विचार्यते,
स मार्गद्वितीये प्रोक्तो लकतौ ज्ञाने विशेषतः १
- कर्ममार्गे न कर्तव्यः सुतरां कलीकालतः
अत आहौ लकितमार्गे कर्तव्यत्वाद्विचारणा,
श्रवणुद्वि प्रवृत्त्यर्थं कर्तव्यत्वेन नेष्यते; २
- सहायसंगसाध्यत्वात् साधनानां य रक्षणत्वात्.
अलिभो नान्नि योगाभ्य तद्धर्मैश्च विशेषतः ३
- गृहादेर्भाषकत्वेन साधनार्थं तथा यद्वि.
अथेऽपि तादृशैरेव संगो लवति नान्यथा;
स्वयं य विषयाकांतपाभंसी स्यात्तु कालतः ४
- विषयाकांतदेहानां नावेशः सर्वदा हरेः
अतोऽत्र साधने लकतौ नैव त्यागः सुभावहः; ५
- विरहानु लवार्थं तु परित्याग प्रशस्यते;
स्वीयभाष निवृत्त्यर्थं वेष सोऽत्र न आन्यथा. ७
- कौण्डिन्यो गोपिकाः प्रोक्ता गुरव साधनं य तत्;
लावो लावनया सिद्धः साधनं नान्यद्विष्यते. ८
- विकलत्वं तथाऽस्वास्थ्यं प्रकृतिः प्राकृतं न हि;
ज्ञाने गुणश्च तस्यैव वर्तमानस्य आधकाः ९
- सत्यलोके स्थितिर्ज्ञानात् संन्यासेन विशेषितात्;
लावना साधनं यत्र इदं आपि तथा लवेत्. १०
- तादृशाः सत्यलोकाहौ तिष्ठत्येव न संशयः

- अहिंसेत्प्रकटः स्वात्मा वन्डिवत्पविशेद्यदि. ११
- तदैव सकलो जन्धो नाशमेति न न्यान्यथा;
गुणस्तु संगसंहित्या जलवन्तार्थं लवन्ति हि. १२
- लगवान्न इक्षुपत्वान्नात्र आधकं धृष्यते;
स्वास्थ्यवाक्यं न कर्तव्यं दृष्टान्नं विद्व्यते. १३
- दुर्लभोऽयं परित्यागः प्रेम्णा सिद्ध्यति नान्यथा;
ज्ञानमार्गे तु संन्यासो द्विविधोऽपि विचारितः १४
- ज्ञानार्थमुत्तरांगं य सिद्धिर्ज्ञानमशतेः परम्;
ज्ञानं य साधनापेक्षं यज्ञादि श्रवणान्मतम् १५
- अंतकलो स संन्यास पश्चात्तापाय नान्यथा;
पापं हित्वं लवेय्यापि तस्मान्नज्ञाने न संन्यसेत् १६
- सुतरां कलिदोषाणां प्रणलत्वादिति स्थितम्;
लज्जित मार्गेऽपि येद्दोषस्तदा किं कार्यमुच्यते. १७
- अत्रारंभे न नाशः स्यात्तदृष्टांतस्याभ्युत्थितः
स्वास्थ्यं हितोः परित्यागाद्वाधः केनास्य संलवेत्. १८
- इरिरत्र न शक्नोति कर्तुं पाधां कुतोपरै;
अन्यथा मातरे आदान्नस्तन्यैः पुपुषुः कवयित. १९
- ज्ञानिनामपि वाक्येन न लज्जितं मोहयिष्यति.
आत्मप्रदः प्रियश्चापि किमर्थं मोहयिष्यति. २०
- तस्माद्भुक्त प्रकारेषु परित्यागो विधीयताम्;
अन्यथा ब्रश्यते स्वाथर्थादिति मे निश्चिता मतिः २१

ધતિ કૃષ્ણ પ્રસાદેન વહ્નિભેન વિનિશ્ચિતમ;

સંન્યાસવરણં ભક્તાવન્યથા પતિતો ભવેત્.

૨૨

ધનિ શ્રીમદ્વૈભાચાર્ય વિરચિતં સંન્યાસનિર્ણય સમાપ્તમ.

અથ નીરોધલક્ષણ ગ્રંથ.

યચ્ચ દુઃખં યશોદાયા નન્દાદીનાં ચ ગોકુલે;

ગોપિકાનાં તુ યદ્ દુઃખં તદ્ દુઃખં સ્થાનમ્ભ કવચિત્. ૧

ગોકુલે ગોપિકાનાં ચ સર્વેષાં વ્રજવાસિનામ્;

યત્સુખં સમભૂતન્મે ભગવાન્ કિં વિધાસ્યતિ. ૨

ઉદ્ભવાગમને જાત ઉત્સવઃ સુમહાન્યથા;

વૃન્દાવને ગોકુલે વા તથા મે મનસી કવચિત્. ૩

મહતાં કૃપયા યાવત્ ભગવાન્ દયયિષ્યતિ;

તાવદાનન્દ સન્દોહઃ કિત્યર્માનઃ સુખાય હિ. ૪

મહતાં કૃપયા યદ્વત્ કીર્તનં સુખદં સદા;

ન તથા લૌકિકાનાં તુ સ્નિગ્ધ ભોજન રૂક્ષવત્. ૫

ગુણુગાને સુખવાસિર્ગૌવિન્દસ્ય પ્રજાયતે;

યથા તથા શુકાદિનાં નૈર્વાત્મનિ કુતોન્યતઃ. ૬

કિલશ્યમાનાન્ જનાન્ દષ્ટ્વા કૃપાયુક્તો યદા ભવેત્;

તદા સર્વે સદાનન્દહૃદિસ્થં નિર્ગતં બહિઃ. ૭

સર્વાનન્દમયસ્યાપિ કૃપાનન્દઃ સુદુર્લભઃ

હૃદયગતઃ સ્વગુણાન્ શ્રુત્વા પૂર્ણઃ પ્લાવયતે જનાન્. ૮

- तस्मात् सर्वं परित्यज्य निःशब्दः सर्वदा गुणः
सदानन्द परैर्गोयाः सस्थिदान्दता ततः ६
- अहं निःशब्दो रोधेन निरोधपदवीं गतः
निःशब्दानां तु रोधाय निरोधवर्णयामि ते. १०
- हरिणा ये विनिर्मुक्तास्ते भग्ना लवसागरे;
ये निःशब्दास्त एवात्र मोहमायात्पडनिशम्. ११
- संसारवेश दुष्टानाम् धंद्रियाणां हिताय वै;
कृष्णस्य सर्वं वस्तुनि भूम्न धशस्य योजयेत्, १२
- गुणेष्वविष्टचित्तानां सर्वदा मुरवैरिणुः
संसारवरहकलेशौ न स्यातां हरिवत्सुभम्. १३
- तदा लवेद् ह्यालुत्वम् अन्यथा कुरता मताः
आधशंकापि नास्त्यत्र तदध्यासोपि सिद्धयति. १४
- लगवद्धर्मं सामर्थ्याद्विरागो विषये स्थिरः
गुणैर्हरेः सुभस्पर्शान्न दुःखं लाति कडिचित्. १५
- एवं ज्ञात्वा ज्ञानमार्गादुत्कषो गुणवर्णने;
अमत्सररुग्णैश्च वर्णनीयाः सदा गुणाः १६
- हरिभूतिः सदा ध्येया सकल्पादपि तत्र डि;
श्रवणं कीर्तनं स्पर्ष्टं तथा इतिगति सदा, १७
- दर्शनं स्पर्शनं स्पर्ष्टं पुत्रे कृष्ण प्रिये रतिः
पायोर्मलांशत्यागेन शेषभागं तनौ नयेत्, १८
- यस्य वा लगवत् कार्यं यदा स्पर्ष्टं न दृश्यते;
तदा विनिग्रहस्तस्य कर्तव्यं इति निश्चयः १९

નાતઃ પરતરો મંત્રો નાતઃ પરતરઃ સ્તવઃ

નાતઃ પરતરા વિદ્યા તીર્થં નાતઃ પરતપરમ્.

૨૦

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિતં નિરોધલક્ષણ ગ્રન્થ સમાપ્તમ્.

અથ સેવાફલ ગ્રન્થ.

યાદશી સેવના પ્રોક્તાં તત્સિદ્ધૌ ફલમુચ્યતે;

અલૌકિકસ્ય દાને હિ યાદઃ સિદ્ધયેન્મનોરથઃ

૧

ફલં વા હ્યધિકારો વા ન કાલોત્ર નિયામકઃ

ઉદ્દેગઃ પ્રતિબંધો વા ભોગો વા સ્યાતુ બાધકઃ,

૨

અકર્તવ્યં ભગવતઃ સર્વથા ચેદ્ગતિર્ન હિ;

યથા વા તત્ત્વનિર્ધારો વિવેકઃ સાધનં મતમ્.

૩

બાધકાનાં પરિત્યાગો ભોગેડ્યયેકં તથા પરમ્

નિષ્પ્રત્યૂહં મહાન્ભોગઃ પ્રથમે વિશતે સદા.

૪

સવિધ્નોદયો ધાતકઃ સ્યાદ્ બલાદેતૌ સદા મતૌ;

દ્વિતીયે સર્વથા ચિન્તા ત્યાજ્યા સંસાર નિશ્ચિચાત,

૫

નન્વાદ્યે દાતૃતા નાસ્તિ તૃતીયે બાધકં ગૃહમ્,

અવશ્યેયં સદા ભાવ્યાસર્વમન્યન્મનો ભ્રમઃ

૬

તદ્દીયૈરપિ તત્કાર્યં પુષ્ટૌ નૈવ વિલંબયેત,

ગુણશ્લોભોડપિ દ્રષ્ટવ્યમેતદેવેતિ મે મતિઃ

૭

કુસુષ્ટિરત્ર વા કાચિદુત્પદેત સર્વે ભ્રમઃ

ઇતિ શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય વિરચિત સેવાફલ સમાપ્તમ્.

શ્રી ગોપીગીત પ્રારંભ.

લલિતવૃત્તમ્,

જયતિ તેઽધિકં, જન્મના મળઃ શ્રયત ઇન્દિરા શશ્વદ્વત્રિહિ.
દયિત ! દશ્યતાં દિક્ષુ તાવકારત્વયિ ધૃતાસવસ્ત્વાં વિચિન્વતે. ૧
શરદુદ્દાશયે સાધુજાતસત્સરસિન્નેદરશ્રીમુખા દશા,
સુરતનાથ ! તે શુલ્કદાસિકા વરદ નિધનતો નેહ કિં વધઃ ? ૨
વિષજલાખ્યયાદ્યાલરાક્ષસાદ્ધર્માભરતાદ્વૈદ્યતાનલાત્ ;
વૃષભયાત્મજાશ્ચિતોભયાદ્વપભ ! તે વયં રક્ષિતા મુહુઃ ૩
ન ખલુ ગોપિકાનન્દનો ભવાનખિલદેહિનામન્તરાત્મદક્ષ,
વિખનસાર્થિતો વિશ્વગુપ્તયે સખ ! ઉદ્દેયિવાન્સાત્વતાં કુલે. ૪
વિરચિતાભયં વૃણિષુધુર્ય ! તે ચરણમીયુષાં સંસૃતેર્ભયાત્ ;
કરસરોરુહં કાન્ત ! કામદં શિરસિ ઘેહિ નઃ શ્રીકરગ્રહમ્, ૫
મજ્જનાતિહન્વીર યોષિતાં નિજજનસ્મયધ્વંસનસ્મિત !
ભજ સખે ! ભવત્કિંકરીઃ સ્મ નો જલરુહાનનં ચારુ દર્શય ૬
પ્રણુતદેહિનાં પાપકર્શનં તૃણચરાનુગં શ્રીનિકેતનમ્ ;
ફણિક્ષણાર્પિતં તે પદામ્બુજં કૃણુ કુચેષુ નઃ કૃન્ધિ હૃદયમ્. ૭
મધુરયા ગિરા વલ્ગુવાક્યયા ખુધમનોજયા પુન્કરેક્ષણ,
વિધિકરીરિમા વીર ! મુહ્યતીરધરસીધુનાઽઽખ્યાયયસ્વ નઃ ૮
તવ કથાઽમૃતં તમજીવનં કવિભિરીડિતં કલ્મષાપહમ્ ;

श्रवणमंगलं श्रीमहाततं भुवि गृणन्ति ते भूरिहा जनाः ६
 प्रहसितं प्रिय ! प्रेमवीक्षणं विहरणं य ते ध्यानमंगलम्,
 रहसि संविदो या हृदिसृष्टाःकुडक ! नो मनः क्षोभयन्ति हि १०
 यलसि यद्मन्त्रव्याख्यन्पशून्नलिनसुन्दरं नाथ ! ते पदम्,
 शिलतृष्णांकुरैःसीदतीति नः कलिलतां मनः कान्त ! गच्छति. ११
 दिनपरिक्षये नीलकुन्तलैव नरुडाननं भिभ्रहावृतम्.
 धनरजस्वलं दर्शयन्मुहुर्भनसि नः स्मरं वीर ! यच्छसि. १२
 प्रणुतकामदं पद्मन्त्रयितं धरणुमण्डनं ध्येयमापदि,
 यरणुपंकजं शतमं य ते रमणु ! नः स्तनेष्पर्यायाधिहृत्. १३
 सुरतवर्धनं शोकनाशनं स्वरितवेणुना सुष्ठु युग्मितम्,
 छतररागविस्मारणुं नृणां वितर वीर ! नरतेऽधराभृतम्. १४
 अटति यद्भलवानन्दि काननं त्रुटिर्युगायते त्वामपश्यताम्,
 कुटिलकुन्तलं श्रीभुजं य ते जड उदीक्षतां पद्मकृदृक्षाम्. १५
 पतिसुतान्वयभ्रातृभान्धवानतिविलम्ब्य तेऽन्त्यऽभ्युतागताः
 गतिविद्वस्तयोद्गीतमोहिताः कितव योषितःकस्त्यजेन्निशि. १६
 रहसि संविदं हृच्छयोदयं प्रहसिताननं प्रेमवीक्षणम्,
 गृहदुरःश्रियो वीक्ष्यधाम ! ते मुहुरतिस्फुटा मुह्यते मनः १७
 मज्जनौकसां व्यक्तिरंग ते वृजिनहन्त्यलं विश्वमंगलम्;
 त्यज मनाकथ नरत्वस्फुटात्मनां स्वजनहृद्भुजं यन्नपुदनम्. १८
 यत्त सुजत यरणुभुरुडं स्तरेषु लीताःशनैःप्रियदधीमह कर्कशेषु;
 तेनाटवीमटसि तन्वथते न किंस्वित्कर्पादिलिभ्रमति

धीर्लवहायुषां नः १९

શ્રી શુક ઉવાચ.

ઇત ગોખ્યઃ પ્રગાયન્ત્યઃ પ્રલપન્ત્યશ્ચ ચિત્રધાં;

રુરુદ્ધુઃ સુસ્વરં રાજન્કૃષ્ણદર્શનલાલસાઃ

૨૦

તાસામાવીરભૂરઘૌરિઃ સ્મયમાનપુખામ્બુજં

પીતાંબરધરઃ સ્વર્ગી સાક્ષાન્મન્મથમન્મથઃ

૨૧

ઇતિ શ્રીમદ્ભાગવતે મહાપુરાણે દશમસ્કંધે ગોપીગીતે

કૃષ્ણસ્તુતિનામ એકત્રિંશોઽધ્યાય. ૩૧

શ્રીસર્વોત્તમજીનું ધોલ.

ભલે પ્રકટયા શ્રીવદ્ધભદેવ, શ્રી પુરુષોત્તમ ભુતલ ફરીલ,

નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીલ.

૧

કરે નિગમ નિરૂપણ એમ, તે સાકારની સ્તુતિ કરીલ,

મહાકલિકાલાદિક દોષ; પંડિતની દૃષ્ટિમિર ભરીલ.

૨

મહિમા નવ જાણે જેહ, તે કહીએ ખરાસુર અરિલ;

વહાલે દયા કરી મુગ્ધપ, નિજલીલા પ્રકટ કરીલ.

૩

જેની વાણી અતિદુર્બોધ થાય સુબોધ જેણે કરીલ.

તેનાં અષ્ટોત્તર શતનામ, તે કહીએ મહાઅઘ હરિલ.

૪

જેના ઋષિવર અગ્નિકુમાર, જગતી છંદ નામે ધરીલ;

શ્રીકૃષ્ણ કમલ મુખ દેવ, બીજ દૃષ્ટિ કરુણા ભરીલ.

૫

જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહીલ;

આપે અધરામૃતની સિદ્ધિ, તે મધ્યે નિશ્ચય કરીલ.

૬

ઢાગ

વહાલો આનંદ પરમાનંદ કહેવાય, શ્રીકૃષ્ણ કમલ મુખ કૃપાનિધિ થાય
 વહાલો દેવી ઉદ્ધારણુ પ્રયત્ન ઉપાય, જેના સ્મરણુમાત્રથી આર્તિ જાય.
 શ્રી ભાગવત ગુઢાર્થ પ્રકટાય, સાકાર પ્રહ્લનો વાદ સ્થપાય. ૯
 વેદપારંગ ચૌદ ભુવન કહેવાય, માયાવાદ નિરાકૃત સહુ મિલિ ગાય.
 સર્વવાદિ નિરાસ કીધા તે લખાય, ભક્તિમાર્ગ સરસ કમલ વિકસાય.
 સ્ત્રી શુદ્ધાદિકનેઉદ્ધારવા સમર્થ, જેના સાધનબલથી ન થાય અર્થ. ૧૨
 અંગીકારમાત્રથી સર્વસ્વ કીચે, કીધાં શ્રીગોપીજન પતિને પ્રિયે ૧૩
 અંગીકાર કરે મર્યાદાનુસાર, મહાકરુણાવંત સમર્થ અપાર. ૧૪
 વહાલો અદેયદાન દેવાને ચતુર, મહાઉદ્ધાર ચરિત્ર કરે બહુ પૂર, ૧૫
 લીલા દેખાડી પ્રાકૃતની જેહ, તે મિષે મોહ્યા સુર રિપુ તેહ. ૧૬
 વૈશ્વાનર શ્રીવલ્લભ છે નામ, વહાલો મુંદર રૂપ સ્વજન હિત કામ. ૧૭
 કૃષ્ણભક્તિ કરે જન શિક્ષાકાજ, આપે અખિલ ઈષ્ટ શ્રીવલ્લભરાજ. ૧૮
 સર્વલક્ષણથી સંપન્ન વિવેક, શ્રીકૃષ્ણ જ્ઞાન દાતા ગુરુ એક. ૧૯
 પોતાના આનંદ થકી બહુ પુષ્ટ, એના કમલ પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ. ૨૦
 કૃપાદષ્ટિની વૃષ્ટિથી હરખ્યાં મન, તે દાસદાસી પતિ પ્રિય છે અનન્ય
 રૌષદષ્ટિ કરે ભક્તિ શત્રુ પ્રબલ, ભક્ત સેવંતા મુખ સેવા રસાલ. ૨૨
 જીરે ભક્તિ વિના નહિ સેવાસાધ્ય, તે કારણથી કહીએ દુરાધ્ય. ૨૩
 જેના ચરણસરોજ દુર્લભ દરશાય, તેના ઉગ્ર પ્રતાપ ત્રૈલોક કહેવાય
 વચનામૃત કરી પૂર્વા સેવકના અર્થ, શ્રીભાગવત અમૃત મથન સમર્થ
 તેનો સાર કહીએ વ્રજસુંદરીનો ભાવ, તે પરિપૂર્ણ છે દેહ ભરાવ. ૨૬
 સાન્નિધ્યમાત્ર કરે કૃષ્ણપ્રેમ, ભક્તિ મુક્તિ દેવાનું એહુને નેમ. ૨૭

એક રાસલીલામાં તેનું તાન, પ્રભુ કૃપા કરીને કરે કથાનું દાન. ૨૮
 વહાલો વિરહના અનુભવને હેતે કાજ, સર્વ ત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવદ્દલરાજ
 ઉપદેશ કર્યો ભક્તિમાર્ગ આચાર, લોક માંહે કર્યો કર્મ માર્ગ પ્રચાર.
 વેદ શાસ્ત્ર કહ્યાં યજ્ઞાદિક દાન, તેનું ફલ મર્યાદા ભક્તિ નિદાન.
 પ્રભુ પૂર્ણાનંદ છે પૂરણ કામ, સરસ્વતીના પતિ દેવ ઇશ અભિરામ.
 વહાંલે સહસ્ર કહ્યાં પુરુષોત્તમ નામ, નિજજનને આશ્રયનું છે ધામ,
 ભક્તિમાર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ બહુ ગ્રંથ કરીને ટાળ્યો સંશયનો લેશ
 જેને પામવા છોડ્યા પ્રાણુથી પ્રિયે, એવા ભક્ત સમાજ બિરાજે શ્રીએ
 આપ સાધન કરે નિજ દાસને કાજ, એવા સમર્થ શ્રીવદ્દલ મહારાજ
 કરવા ભક્તિ પ્રચારક ભૂતલ માંહી, વશ કીધા પિતા થઈને ગ્રહી બાંહિ
 સર્વે સામર્થ્ય ધર્યું પોતાને વંશ, ગર્વ દૂર કરી ટાળ્યો સંશયનો અંશ
 પ્રભુ પ્રતિમતાના પતિ સાક્ષાત, કરે ચહ લોક પરલોક દાન વિખ્યાત
 જેના અંતઃકરણ છે ગુઢ અપાર, અંગીકૃતને જણાવ્યો મનનો વિચાર
 ઉપાસનાદિક માર્ગ જે અન્ય, તેનો મોહ ટાળીને કીધા સેવક અનન્ય.
 કર્યો નિશ્ચય જે ભક્તિ સર્વથી વિશેષ, કીધો શરણમાર્ગનો જીવો ઉપદેશ
 શ્રીકૃષ્ણના મનની જાણે વાત, લીલાકુંજ બિહારી પરિપૂર્ણ ગાત.
 કથારસ મગ્ન સદા છે ચિત્ત, વિસર્જ્ય સૌ તે થકી બીજું વિત્ત.
 પ્રિય છે. ઘણું મજને મજનો વાસ; કરે પુષ્ટિલીલા એકાંત વિલાસ.
 કરે ભકતેચ્છા પરિપૂર્ણ દાન, નહિ નિજ લીલાનું કોઈને જ્ઞાન.
 અતિ મોહિત જેનું શીલ ઘણું, નહિ લોક વિશે આસક્તિ આણું.
 નિજ ભક્ત વિષે આસક્તિ છે એક, પ્રભુ પાવન કીધા પતિત અનેક.
 જે કરે પોતાના ગુણનું ગાન, તેના હૃદય કમલ રહેવાનું સ્થાન.

નિજ યશસ્વી અમૃત લહરી; તેથી ભીજવી સર્વ રસ વાસના હરિ.
 પ્રભુ પોતે સર્વ થકી છે પર, ન કરે તુલ્યતા કોઈ અવર,
 લીલારસ અમૃત તરંગ બહુ, ભીજ્યા છે ભક્તશરીર સહુ,
 રુચિ આવે ગિરિગોવર્દ્ધન વાસ, તે લીલામાં છે અતિશય ઉલ્લાસ.
 કરે યજ્ઞ ભોગ ને યજ્ઞ કર્મ, આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ ધર્મ,
 પ્રભુ સત્ય વચન છો ત્રિગુણાતીત, નીતિ ચતુરાઈ છે અતિ અગણિત.
 કરવા પોતાની કીર્તિ પ્રકાશ, કર્યું વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય,
 અતિતુચ્છ તૂલ જે માયાવાદ, કરી ભસ્માગ્નિ સ્થાપ્યો પ્રહ્લવાદ.
 અપ્રાકૃત ભૂષણની અતિકાંતિ, હસતાં મુખ શોભે છે બહુ ભાંતિ.
 પ્રભુ તિન લોકના ભૂષણ સાર, પ્રગટ્યા ધરણીનું ભાગ્ય અપાર,
 પ્રભુ સુંદરતા છે અતિ અનૂપ કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ,
 સૌ માગે છે પોતાના જન, ચરણાવિંદની રજ જે ધન
 એ કહ્યાં એકસોને આઠે નામ, શ્રીવલ્લભ આનંદનું છે ધામ.

વલણુ

જે કોઈ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયેરે, તેનું મન પહેલું સ્થિર થાયેરે.
 અધરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે, તેમાં સંશયનું નહીં નામેરે,
 એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે હીનરે, તેના ક્ષણમાં મુક્તિ છે લીનરે,
 તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે, શ્રીકૃષ્ણરસે મન ભરવોરે,
 શ્રી વિઠ્ઠલકિચરિત એ નામરે, જે ગાયે પૂરે તેનાં કામરે.
 તેનો જન્મ સદૃશ કરી લેખેરે, જેનાં વૃજભૂષણ સુખ દેખેરે.

ઇતિ શ્રીસર્વોત્તમજીનું ઘોળ સમાપ્ત.

શ્રી નવરત્નનું ઘોઠ.

શ્રીમદ્વલ્લભ શ્રીમહાપ્રભુજીને નમુંજી, શ્રી વિકૃત્તેશ પ્રભુ લાગું પાય;
 શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુંજી; શ્રીવજ્રભૂષણજી પરમકૃપાળ શ્રીમદ્. ૧

શ્રીવલ્લભદેવે મહાકરૂણા કરીજી, જેથી જીવનનું કારજ થાય.
 સર્વ વૈષ્ણવની કૃતિ એહછેજી, સઘળી ચિંતા નિવૃત્ત થાય. શ્રી. ૨

દૃઢ આશ્રય શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખીએજી, ચિંતા નવ ધરીએ લગાર;
 સર્વે આત્મા શ્રીજીને સમર્પીએજી, એ છે ભક્ત તણા આધાર. શ્રી. ૩

પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી, જીવ કીધા છે અંગીકાર;
 લોકિકની ગતિ ન આપે કદાજી, પ્રભુ નથી જોતા અધિકાર. શ્રી. ૪

નામનિવેદન કીધા થકીજી, પ્રભુ રાખે પોતાની પાસ;
 વશ ન થાય એ પ્રભુ કો થકીજી, વશ થઈ રહ્યા વલ્લભી પાસ, શ્રી. ૫

નિવેદનમંત્રનું સ્મરણ નિત્ય કરવુંજી, સર્વદા ભગવદી સાથે;
 અવૈષ્ણવની સંગે ન ફરવુંજી. કૃપા થાય તાદૃશીય હાથ શ્રી. ૬

ફલનીચિંતા નવ રાખીએજી, પ્રભુ સર્વેશ્વર કહેવાય;
 સર્વના આત્મા શ્રીજીસાક્ષી છેજી, દૂર ભક્તથી કેમ રહેવાય? શ્રી. ૭

પ્રભુને ગમે તે ખરું એમ જાણવુંજી, હરિનું ખીરદ છે દીનદયાલ;
 સ્ત્રીપુત્રાદિક પુષ્ટિમાં આણવાજી, યોગ્યતા ના વિચારે દયાળ. શ્રી. ૮

નિવેદન કરવું સર્વે સંગ્રાથશુંજી, અન્યવિનિયોગની ચિંતા ન આણ;
 અજ્ઞાની હોય કિંવા જ્ઞાનશુંજી, સમજું છું અધિક એવું ન જાણ. શ્રી. ૯

જેણે આત્મનિવેદન કીધું છેજી, તેના ઉદ્ધારમાં સંદેહ ન આણ;
 પ્રાણસંગાથે શ્રીમહાપ્રભુજીને દીધું છેજી, તેથી સંશય મનમાં ન આણ.
 સમર્પણમંત્ર મહાસમર્થ છેજી; ના જાણશે ઓછી વાત;
 એ કોઈ અંશ કલા નથી પૂર્ણ છેજી, શ્રીજી શ્રીપુરુષોત્તમ સાક્ષાત. ૧૧

પ્રભુ પોતે સર્વથી પર છેજી, વળી મહાસમર્થ છે એ નાથ;
 ભક્તના દુઃખ હરતા સુખકારી છેજી, ચિંતા નવ કીજીએ માથે નાથ.
 લૌકિક વૈદિક જે કર્મ છેજી, તે હરિ સિદ્ધ થવા દે નહિ;
 તો એ સેવા સમર્પણુ ધર્મ છેજી; તેથી મન દૂર કીજે નહિ. શ્રી ૧૩
 પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી, વલી જીવનું કીધું શું હોય,
 પ્રભુ કરે તે સુખ માની રહીએજી, સાક્ષી થઈ રહે સુખ હોય. શ્રી ૧૪
 દીનતાભાવ મનમાં રાખીએજી, ખીજા સાધનનું નથી કામ.
 સર્વદા સેવા કરી શ્રીજી સાધવાજી, ગુરૂની આજ્ઞા થકી એકામ. શ્રી ૧૫
 ગુરૂની આજ્ઞા ઉલ્લંઘન નવ કીજીએજી, શ્રીજીની ઇચ્છા એ થાય તે થાય
 આપણું મન ગુરૂને દીજીએજી, પ્રભુથી અધિક રાખીએ ભાવ. ૧૬
 સેવા કરો નિત્ય ચિત્ત પ્રીતશુંજી, તો સુખી થાશે આ જીગમાંહે;
 પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કદા નવ સુણેજી, ન ઉદ્વેગ ધરો મન માંહે. ૧૭
 તોયે ધીરજ રાખી સેવા કરવીજી, પ્રભુ સુખકર્તા છે સત્ય;
 એમની લીલા જોઈ ચિંતા દૂર કરવીજી, વૈષ્ણવને એરે જીગત્ય. ૧૮
 એકાદશ ઇન્દ્રિય પ્રભુને સન્મુખજી, સેવામાં દિવસ ને રાત;
 એકે ઇન્દ્રિય વિમુખ નવ કીજીએજી, સર્વોત્તમા ભક્તિ કરો અહોરાત,
 શ્રીકૃષ્ણ: શરણું મમ સદા જપોજી, ન વિસારશો પળ એક માત્ર;
 એ જીગતેથી ચિંતા દૂર કરોજી, થાશે શ્રીજીના કૃપાપાત્ર. શ્રી. ૨૦
 શ્રીમહાપ્રભુજી કહે અમારી એ મતિજી, વળી એ જ છે નિર્ધાર;
 સર્વે વૈષ્ણવ રાખજો ચિત્ત ધરોજી, શ્રીવલ્લભજી પ્રાણાધાર. શ્રી. ૨૧
 એ અમહ્ય રત્ન જે કોઈ ચિત્ત ધરેજી, તેને પુષ્ટિભક્તિ દૃઢ ફલ હોય;
 જે આ ધોળ ગાયે ચિત્ત ધરેજી, તેને પરમ આનંદ સુખ હોય. ૨૨
 ઇતિ શ્રી નવરત્નનું ધોળ સમાપ્ત.

શ્રીપુરુષોત્તમસહસ્રનામ.

(સટિક ગુજરાતિ ભાષામાં ભાષાન્તર કરેલું)

આ ગ્રન્થમાં શ્રી પુરુષોત્તમનાં હજાર નામ શ્રીમદ્ ભાગવતમાંથી તત્ત્વ રૂપે દોહન કરી શ્રીમદ્ભક્તભાગ્યાર્થજીએ પ્રકટ કરેલાં છે કે જેનો પાઠ કરવાથી શ્રીમદ્ ભાગવતનો પાઠ કરવા જેટલું ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. આ ગ્રન્થ ઉપર પંચમ ગૃહના તિલકાયત શ્રી રઘુનાથજીમહારાજે “ નામચન્દ્રિકા ” નામની સંસ્કૃતમાં વિરતૃત ટીકા લખી છે તે ટીકાનું મુળ શ્લોક સાથે ભાષાન્તર (કે જે અત્યાર સુધી પ્રગટ થયું નથી) આપવામાં આવ્યું છે. તેમજ શ્રુતિ, સ્મૃતિ, પુરાણ, સંહિતા, ગીતાં આદી ગ્રન્થોનાં પ્રમાણોથી તે નામોનું સમર્થ રીતે પ્રતીપાદન કરવામાં આવ્યું છે. તેથી દરેક વૈષ્ણવે તે નિત્યનિયમમાં પાઠ કરવા ખાસ ઉપયોગી છે. શ્રી મહાપ્રભુજી તથા ટીકાકાર શ્રી રઘુનાથજી મહારાજના ઉત્તમ ફોટા સાથે છતાં કીં. રૂ. ૧-૪-૦ રૂપીઆ સવા રાખી છે.

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા એ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને વેદ અને ઉપનિષદોમાંથી દોહન કરી કાઢેલો ભકતી રસામૃત કલશ, સર્વ વેદાનુયાયી આચાર્યોને પ્રમાણુ અને વેદ વીરોધીઓના પણ તત્ત્વ વિચારને સંમત, નિરંતર પડનીય છે. વળી હજારો પંડિતોએ આ ગીતા ઉપર અનેક વિધ ભાષ્યો કર્યા છતાં પણ તત્ત્વ વિચારનો પાર પમાયો નથી એવો મહા સમર્થ આ ગ્રન્થ છે. તેના ઉપર પૂર્વે થઈ ગયેલા શ્રીગોસ્વામી આજકાએ “ તત્ત્વદોષિકા ” અને “ અમૃતતરંગિણી ” એમ બે ટીકાઓ સંસ્કૃતમાં કરેલી છે તેથી ઉક્ત ટીકાઓના આશય સાથે લંબ્યાણુ વિવેચન પૂર્વક આ ગીતામૃત તત્ત્વોનું ભાષાન્તર સુપ્રસીધ્ધ લેખક રા. રા. નાનુલાલ નારણદાસ ગાંધી એમ. એ. એલ. એન્ડ. બી. ની કસાયલી કલમથી લખેલું છે. કીં રૂ. ૧-૮-૦ દોઢ રૂપીઆ.

લલ્લુભાઈ છગનલાલ દેસાઈ. ચંગપોળ, ખતરીપોળ-અમદાવાદ.

શ્રી યમુનાસ્તોત્ર રત્નાકર

યાને

શ્રી યમુનાજીના નામ સ્મરણનું સંપૂર્ણ સાહિત્ય.

આ ગ્રંથમાં શ્રી યમુનાજીક, શ્રી યમુનાજીપદી, શ્રી યમુનાચતુષ્પદી, શ્રી હરિરાયજીકૃત યમુનાવિરૂપિ, વગેરે ગ્રંથોની વિસ્તૃત ટીકા, તથા શ્રી યમુનાજીનાં ૪૦ પદ, પરચુરણ (અપ્રકટિત) પદ, વધાઇ, ઘોળ આરતિ વગેરે આપવામાં આવ્યું છે. ઉપરાંત શ્રી યમુનાજી તથા શ્રીમદ્ધણ્ડાચાર્યજીનાં એમ બે સુંદર ફોટા પણ આપ્યા છે. આ ગ્રંથ તદ્દન નવોજ, અને પ્રાચીન ઘણા ગ્રંથોમાંથી શોધ કરી તૈયાર કર્યો છે. તેથી દરેક વૈષ્ણવે અવશ્ય મંગાવી વાંચવા આગ્રહપૂર્વક વિનંતી છે. આટલું છતાં તેની કીમત માત્ર ૦-૮-૦ આઠ આનાજ રાખી છે.

શ્રીસ્વરૂપદર્શન.

શ્રી રાધાકૃષ્ણ, શ્રીનાથજી, શ્રીદ્વારકાધીશજી, આદિસ્વરૂપો તથા શ્રીમદ્ધણ્ડાચાર્યજી, શ્રીગુણાધીજી, સાત લાલજી, આદી પ્રાચીન અને હાલ ભૂતજી ઉપર બિરાજતા ઘણા શ્રી ગોસ્વામી બાળકોના ઉત્તમોત્તમ, સુંદર, દેહીપ્રમાન ફોટોઓ મળી લગભગ ૫૦ ફોટોનું એક સુંદર પુસ્તક યાને આત્મમ અત્યંત પરિશ્રમે અને મહાન ખર્ચે તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે તો આ પુસ્તક મંગાવી દર્શનનો લાલ લેવા દરેક વૈષ્ણવે ચુકવું નહીં એવી અમારી નમ્ર વિનંતી છે. ન્યો. માત્ર રૂ. ૧-૮-૦ દોઢ રૂપીઓજ રાખી છે.

વિવિધ ઘોળ તથા પદસંગ્રહ ભાગ ૧ લો.

જ્ઞાન અને ભક્તિ રસથી ભરપુર, સ્ત્રીઓ, પુરૂષો તેમજ બાળકોને હરનિશ મનન કરવા યોગ્ય, ભગવદ્વાર્તામાં વાંચવાલાયક, બુદ્ધાં બુદ્ધાં ૧૬ પ્રકરણોમાં ૫૬૦ પદનો અત્યુત્તમ અપૂર્વ સંગ્રહ આપવામાં આવ્યો છે. ઉપરાંત હાલ ભૂતજી ઉપર બિરાજતા શ્રી ગોસ્વામી બાળકોના જન્મ-દિવસની નોંધ, શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીની ૮૪ બેઠકો કયા કયા સ્થળે છે, તથા ત્યાં જવાના રસ્તાની સંપૂર્ણ માહિતી સાથેનું. પાકું પુકું, છતાં કીમત માત્ર ૧-૦-૦ એક રૂપીયો.

શ્રીકૃષ્ણસ્તોત્રરત્નાકર.

આ ગ્રન્થમાં શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંઈજી, શ્રીગિરિધરજી, મહાનુભાવી શ્રીહરિરાયજીમહારાજે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન (શ્રીકાકારજી) નું વિસ્તૃતિદ્વારા કરેલા સ્તોત્રનું મૂળ શ્લોક સાથે અક્ષરશઃ ભાષાંતર (કે જે અત્યાર સુધીમાં કોઈ પણ હંદાણે પ્રકટ થયું નથી) આપવામાં આવ્યું છે. જેઓએ

“ બ્રહ્મસ્તોત્રસરિત્સાગર ” નામનો ૨૩૭ ગ્રન્થનો પાઠ કરવાનો શુટકો વાંચ્યો હશે તેઓને તો આ ગ્રન્થ લેવા માટે ખાસ લલામણ કરીએ છીએ

આ ગ્રન્થમાં નીચે મુજબ સ્તોત્ર ગ્રન્થોની ટીકા આપી છે. ૧ શ્રી-મદ્વલ્લભાચાર્યજી કૃત ગ્રન્થો. ૧ શ્રીકૃષ્ણાષ્ટક, ૨ શ્રીનન્દકુમારાષ્ટક, ૩ શ્રીગોપીજનચલ્લભાષ્ટક, ૪ શ્રીગિરિરાજધાર્યષ્ટક, ૫ શ્રીમધુરાષ્ટક, ૬ શ્રીકૃષ્ણપ્રેમામૃત, ૨ શ્રીમદ્વિઠ્ઠલેશ્વર (શ્રીગુસાંઈજીકૃત) ગ્રન્થો. ૭ શ્રીભુજંગપ્રયાતાષ્ટક, ૮ શ્રીગોકુલાષ્ટક, ૯ શ્રીપર્યક, (પાલના) વિજ્ઞાપ્તિ. ૧૦ શ્રીદ્વિતિયપર્યક વિજ્ઞાપ્તિ, ૩ શ્રીરઘુનાથપ્રમુકૃતગ્રન્થો ૧૧ શ્રીગિરિધાર્યષ્ટકમ્ ૧૨ શ્રીકૃષ્ણશરણાષ્ટકમ્, ૧૩ ગોપાલસ્તવઃ ૧૪ શ્રીકૃષ્ણચન્દ્રાષ્ટક, ૧૫ શ્રીગોકુલેશાષ્ટક, ૧૬ શ્રીરાધઃકૃષ્ણાષ્ટક, ૪ શ્રીહરિરાયપ્રમુકૃતગ્રન્થો ૧૭ શ્રીજન્મવૈફલ્યનિરૂપણાષ્ટક, ૧૮ શ્રીકૃષ્ણશબ્દાર્થનિરૂપણસ્યદિગ્દર્શન, ૧૯ શ્રીનવનીતપ્રિયાષ્ટક, ૨૦ શ્રીભુજંગપ્રયાતાષ્ટક, ૨૧ શ્રીકૃષ્ણશરણાષ્ટક. ૨૨ શ્રીદૈન્યાષ્ટક. ૨૩ શ્રીપંચાક્ષર મંત્રગર્ભસ્તોત્ર. ૨૪ શ્રી સ્વપ્રભુવિજ્ઞાપ્તિઃ ૨૫ શ્રીગર્વાપહારાષ્ટક. ઉપર પ્રમાણે ગ્રન્થોના ભાષાન્તર સાથેનો આ ગ્રન્થ દરેક વૈષ્ણવે ખાસ કરીને વાંચના જેવો છે. તેથી તેમની ધાર્મિક વૃત્તિ દૃઢ થશે. ઉંચા ઝલેજ ચીકણા કાગળ, છીટનું મજબુત પાકું પુઠું. છતાં કિં. ૦-૧૨-૦.

લલ્લુભાઈ છગણસાલ દેસાઈ ચંગપોળ, ખતરી પોળ—અમદાવાદ.

શ્રીગુરુનાથજી વચનામૃત કળકે આસરું દેખના. તીજ તેરશ યોર પાંચમ
પુનમ એક. વૈદસ અમાવસા તળની. યા વચનામૃતયે વિશ્વાસ રાખિકે

પ્રયાણ કરે તો મનોર્થ સિદ્ધ હોય.

પો	મા.	ધા.	ચૈ.	વૈ.	જે.	અ.	આ.	ભા.	ખા.	કા.	મા.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧

અહિત સુખ હોય, કલેશ ન હોય, અર્થ પૂર્ણ હોય.
મહાભારત હોય, અશુભ જવનાશ હોય.

અર્થ પૂર્ણ હોય, મનોરથ સિદ્ધ હોય કામના પૂર્ણ હોય.
કલેશ હોય, જવનાશ હોય, કુશવચ્ચં ધર નહિ આવે.

યસરુલાલ હોય મિત્ર મિત્રે, અધિ મિત્રે, લાલ હોય.
અધિયંત્ર હોય, વિયંત્ર હોય, કલચિત્ ધર આવે.

સૌભાગ્ય પાવે, રત્નસહિત લગ્નલગ્નિયું ધર આવે.
મિલવે નહોય, અહિતંયુરોહોય, જવનાશ હોય, કુળપાવે.

સૌભાગ્ય પાવે, દિન અહિત લાગે, કુશવચ્ચં ધર આવે.
સૌભાગ્ય પાવે, દિન અહિત લાગે, કુશવચ્ચં ધર આવે.

સૌભાગ્ય પાવે, દિન અહિત લાગે, કુશવચ્ચં ધર આવે.
સૌભાગ્ય પાવે, દિન અહિત લાગે, કુશવચ્ચં ધર આવે.

(શ્રીમદ્દ્વિલનાથજીના ચતુર્થલાલજી-માળાપ્રસંગવાળા)

શ્રી ગોકુલેશજીનાં ધોળ તથા પદ સંગ્રહ.

આ શ્રીગોકુલેશજીએ ભૂતળ ઉપર પધારી પોતાની ૭૦ વર્ષની વૃદ્ધવયે જહાંગીર પાદશાહ સામે ધર્મનું ઢંઢ યુદ્ધ કરી, માલા, તિલક અને ધર્મની અડગ ટેક ટકાવી સમસ્ત પુષ્ટિમાર્ગ ઉપર મહત્ ઉપકાર કર્યો છે. તેમના નામથી ભાગ્યેજ કોઈપણ વૈષ્ણવ અગાત્ હશે? અમોએ આ શ્રીગોકુલેશજીના પ્રાકટયની વધાઈ તથા ધોળપદ ૩૦૦ વર્ષનાં પ્રાચિન પુસ્તકોમાંથી સતત પ્રયત્ને એકત્ર કરી જુદાં જુદાં ૧૫ પ્રકરણોમાં મળી લગભગ ૭૦૦ ધોળપદનો મહાન સંગ્રહ બહાર પાડ્યો છે. કે જે અત્યાર સુધીમાં કોઈ પણ ઠેકાણે પ્રસિદ્ધ થયેલો નથી. આ ગ્રન્થમાં શ્રીગોકુલનાથજી, શ્રીકન્હયાલાલજી, શ્રી વલ્લભલાલજીના ઉત્તમોત્તમ કોટા તેમજ તેમની વંશાવળી પણ આપી છે. છતાં કિંમત ફક્ત રૂ. ૧-૦-૦ એક રૂપીઆ રાખી છે.

શ્રી (ગોકુલનાથજી કૃત) ૨૪ વચનામૃત.

આ પુસ્તકમાં શ્રી ગોકુલનાથજીકૃત ૨૪ વચનામૃત તથા તેમના ૭૮ બગવદાયનું (અપ્રગટિત) ધોળ તેમણે કરેલી ૮૪ વૈષ્ણવની નામાવલીના શ્લોક, ગોવર્દનવાસી નિત્યલીલા મોટી વગેરે આપ્યું છે. બગવદ્વાર્તામાં વાંચવા માટે ખાસ ઉપયોગનું છે. કી. ૦-૨-૦ બે આના.

“ બ્રહ્મસંબંધ કાવ્યમ્. ”

આ ગ્રંથમાં શ્રીમદ્દ્વિલનાથજીએ ઉપદેશેલો “ બ્રહ્મસંબંધ ” મંત્ર કે જે ૮૪ અક્ષરોનો છે. તેને અનુસરતા ૮૪ શ્લોકથી વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. તેમજ બ્રહ્મસંબંધ વિષે થતા આદેષોના સપ્રમાણ પ્રત્યુત્તર ગુરૂ શિષ્યના સંવાદ રૂપે બહુજ અસરકારક રીતે આપેલો છે, તેમજ “ શ્રીસિદ્ધાન્ત રહસ્ય ગ્રન્થ તથા “ સિદ્ધાન્ત રહસ્યનું ધોળ ” ઉપરાંત શ્રીમદ્દ્વિલનાથજીનો સુંદર પ્રોટો પણ આપ્યો છે. કી. ૦-૬-૦ છ આનાજ રાખી છે. લલ્લુભાઈ છમનલાલ દેસાઈ. ચંગપોળ, ખતરીપોળ-અમદાવાદ.

આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવા શુક્રચોજ નહિ.

૮૪ વૈષ્ણવની વાર્તા

આ ચોરાશી વૈષ્ણવની વાર્તા અમોઝે પ્રજાલાખ ઉપરથી શુ જરાતી લાખમાં (અક્ષર આ લાઇન જેવડાજ મોટા) મોટા અક્ષરથી છપાવી છે. તેમજ તેમાં ઘણા પ્રાચીન ગ્રન્થો જેવા કે:- "શ્રીવલ્લભ દિગ્વિજય, શ્રીવલ્લભચરિત્ર, ભાવસિન્ધુ, પંચામૃત, કીર્તન રતનાકર, પોડશગ્રન્થો, શિક્ષાપત્ર, ભગવદ્ગીતા વગેરે ગ્રન્થો માંથી શોધ જોળ કરી કેટલીક ઐતિહાસીક હકીકત, પ્રશન્તો, તેમજ તે વૈષ્ણવો માટેની આપેલી વાર્તાની વધુ હકીકત, દાખલ કરી છે જેથી અત્યાર સુધીમાં આવી વાર્તાનું પુસ્તક કોઇ પણ ઠેકાણે જોવામાં આવ્યું નથી તેવું છે. આ વાર્તા માટે અમોઝે ખાસ પ્રજાયાત્રા કરી તથા ઘણીમાવાડની મસાદરી કરી કેટલીક પ્રાચીન હકીકત શોધન કરી દાખલ કરી છે.

આ ગ્રન્થ એક પ્રખત વાંચવા પછી હાથમાંથી મુકવાનું મન નહિ. કારણ દરેક વાર્તામાં નવિન હકીકત જોવામાં આવશે. વળી ૮૪ વૈષ્ણવોની જેટલી હકીકત, વધુ મળે તેટલી દરેક વૈષ્ણવે જાણવાની જરૂર છે, તે આ વાંચ્યાથી સમજાશે હમેશાં ઘરમાં વાંચવા માટે સ્ત્રીઓ તથા બાળકોને તો ખાસ ઉપયોગી છે. આ ગ્રન્થ જાડા ચીકણા કાગળમાં મોટા કદનાં લગભગ ૩૦૦ પૃષ્ઠ છીંટવું સોનેરી પાકું પુઠું, તેમજ શ્રીમહાપ્રભુજીનો ઉત્તમોત્તમ ફોટો પણ આપ્યો છે. દીમત રકત બે રૂપીઆ રાખી છે.

લલ્લુભાઈ જગનલાલ દેસાઈ. ચંગપોળ, ખતરીપોળ-અમદાવાદ.

